

PO PETKOVIH PROTESTNIH MANIFESTACIJAH V TRSTU IN V VIDMU

BRANKO BERGANT

ZAKLJUČENO POLETNO ZASEDANJE

Pokrajinski svet gre na počitnice v pričakovanju jesenskega izpita

Izognili so se krizi z obljubo razčiščenja med strankami

S sinočnjo sejo, ki se je zavlekla skoraj do polnoči, se je zaključilo poletno zasedanje pokrajinskega sveta. Zaele so se torej počitnice, toda tokrat ima pokrajina, kot verjetno tudi občina, »popravni izpit«, oziroma »jesensko maturo«. Tako so sklenili sinodi pokrajinski svetovalec, ki so zahtevali preverjanje izvajanja programskega in političnega dogovora (29. aprila) ob sestavi enobavne demokratijske uprave, medtem ko je predstavnik PLI odpravil svoj poudor za pred nekaj dnevi.

Na zadnje interpellacije svetovalec KPI, PSI, SS, PRI in PSDI je odgovoril predsednik Zanetti, ki je dejal, da bo pokrajinska uprava izvajala program, politično preverjanje pa pripada tajništvu strank. Tako je za njim je spregovoril načelnik svetovalske skupine KD Perini, ki je ponovil znano stališče svoje stranke glede odnosov do KPI ter izjavil, da bo pokrajinsko tajništvo dalo pobudo za sestanke tajništva in načelnikov skupin vseh strank u-stavnega loka, ki naj bi preučili položaj in preverili izvajanje programa tako na pokrajini kot tudi na občini, nato pa sklepali o oblikah nadaljnjega sodelovanja. Predstavnik KPI mu je odgovoril, da jemlje na znanje to obljubo, toda z zahtevo, da odpade vsakršna diskriminacija ali izpodbijanje na skodo KPI, sicer pa KPI že zdaj začasno prekinja svojo podporo enobavni upravi odbora. Tudi predstavnik PSI Carbone je izjavil, da njegova stranka spre-

Delegacija SKGZ odputuje v Celovec

Danes jutri jutro odputuje v Celovec delegacija Slovenske kulturne - go spodobne zveze, ki jo vodi predsednik Boris Rade.

Delegacija se bo razgovarjala s člani vodstva Zveze slovenskih organizacij o vprašanih, ki zadevajo koroške Slovence predvsem v zvezi s protislovenskimi zakoni avstrijske vlade, ki so v nasprotju z določili državne pogodbe in ki predstavljajo

jema predlog, da pa morajo biti razgovori brez razlikovanja in predhodno ter morajo zajeti vse javne uprave. S predlogom predstavnika KD so se strinjali tudi predstavniki PRI, PSDI in PLI, zahtevali pa so, da se določi datum prvega srečanja za preverjanje.

V prvem delu seje je pokrajinski svet odobril nekatere upravne sklepe med katerimi tudi izdajate 35 milijonov lir za dodatne stroške pri urejanju Kraškega muzeja in Repnu. Predsednik Zanetti je pa nato odgovoril na pismo vprašanje načelnika svetovalske skupine PSI Lucija Volka glede nameravane ureditve podeljevalnice za mladostnike na Padričah. Objavil je, da se bo pokrajinska uprava zavzemala za pravilne rešitve in je nakazal možnost ureditve podeljevalnice neke drugje v naši deželi.

Na zadnje interpellacije svetovalec KPI, PSI, SS, PRI in PSDI je odgovoril predsednik Zanetti, ki je dejal, da bo pokrajinska uprava izvajala program, politično preverjanje pa pripada tajništvu strank. Tako je za njim je spregovoril načelnik svetovalske skupine KD Perini, ki je ponovil znano stališče svoje stranke glede odnosov do KPI ter izjavil, da bo pokrajinsko tajništvo dalo pobudo za sestanke tajništva in načelnikov skupin vseh strank u-stavnega loka, ki naj bi preučili položaj in preverili izvajanje programa tako na pokrajini kot tudi na občini, nato pa sklepali o oblikah nadaljnjega sodelovanja. Predstavnik KPI mu je odgovoril, da jemlje na znanje to obljubo, toda z zahtevo, da odpade vsakršna diskriminacija ali izpodbijanje na skodo KPI, sicer pa KPI že zdaj začasno prekinja svojo podporo enobavni upravi odbora. Tudi predstavnik PSI Carbone je izjavil, da njegova stranka spre-

JOSIP MERKŮ OSEMDESETLETNIK

Celovite usode tržaških Slovencev v zadnjih sto in več letih ni med slovenskimi zgodovinarji zajel še nihče, toda če je danes med Slovence kdaj, ki o tej usodi zelo veliko ve, je to Josip Merku, ki mu je prav danes osemdeset let.

Že samo to dejstvo zadostuje, da mu upravičeno posvečamo teh nekaj vrstic, katere pa mu dolgujemo tudi kot občasnemu sodelavcu našega dnevnika. Jadranjska kolektarja in drugih publikacij.

Josip Merku se je rodil 20. julija 1896 v Trstu očetu Josipu, po rodu Vipavcu iz Velikih Zabelj, in materi Josipini Peric, po rodu Kraševki iz Brestovice pri Komnu. Oba je, kot toliko drugih Slovencev iz širšega zaledja, vsrkal veliki Trst, v katerem se je oče Josip zaposlil kot mehanik pri podjetju Stabilimenti. Tencioci S. Andrea in tam delal 33 let, mati pa kot sobarica pri raznih bogatih tržaških družinah. Toda slovenski delavec, ki je pomagal v takratnih letih ustvarjati blagostanje mesta, je živel tudi aktivno narodno življenje. Starša našega jubilarja nista bila izjemna. Zlasti mati žefa se je v stiku z mestnim življenjem že mlada politično razgledala, s prirodo nadarjenostjo pa s pridom uveljavljala kot ljudska pesnica besedil in napetov, ki so postali družinska last.

Za take in podobne blagodejne vplive je bil naš slavni oče že zgodaj doživet. V nemški osnovni šoli je poleg prvega znanja dojemal tudi sovražni odnos nemških šolnikov do slovenskih otrok. kakor je v stiku z ulico dojemal sovražni odnos italijanskega meščanstva do slovenskih ljudi. V slovenskem ambientu se je kulturno-prosvetno izpopolnjeval. V šentjakobski čitalnici se je začel učiti violine in uk glasbila nadaljeval pri profesorju Arturu Vramu, ki je šolal vrsto slovenskih violinistov. Potem je igral violino pri tržaški Glasbeni matici, mikal pa je je tudi o-der v Narodnem domu, kjer je sodeloval pri nekaterih predstavah. Poziv Narodnega doma je tudi zanj pomenil prekinitev tega delovanja, a poškosti zublji gorečega središča slovenskega življenja v Trstu so mu še jasneje vtisnili v zavest spoznanje usode, ki jo je Slovence kovala sovražna roka.

S solanjem je narod kmalu odnehati, ker ni bilo denarja za drage šolnine in druge stroške. S tri-najstimi leti se je moral zaposliti, najprej pri nekem podjetniku v prostem orisništvu in nato pri raznih drugih podjetjih kot uradnik. Na zeleno vejo je prišel, ko je dobil službo pri zavodu »Istituto piccolo industrie, kjer je delal osem let, in nato pri tržaški borzi, oziroma po prihodu Italije pri trgovskih zbornici, v katero so bile borze vključene in pri kateri je bil zaposlen polnih 40 let do upokojitve v letu 1961.

V tem službenem razdobju si je naš jubilar s prirodo nadarjenostjo in voljo, ki je bila odlika tolikih slovenskih ljudi, kot samouk nabral veliko splošnega in strokovnega znanja. Med drugim je bil kakih deset let do leta 1928 dalje tudi tajnik nadzornega sveta komore za poslovne kompenciacije pri Banca d'Italia.

Razumljivo je, da človek tolikih vme in spoznanj tudi po upoko-jitvi ni mogel ostati prekritih rok. Lahko bi si bil izbral kot hobi fino mehaniko in kinematografijo s katero se je tudi ukvarjal toda v intimnosti zasidrana na-rodna zavest in pa krivice, katerim je bil slovenski človek izpostavljen skozi desetletja, so ga spodbudile, da se je ves predal raziskovanju naše narodnostne preteklosti v tržaškem mestu. Temu namenu je poslej žrtvoval ves svoj čas in nemalo denarnih sredstev. V dobrem desetletju si je s brskanjem in nakupi po tržaških in drugih antikvariatih in knjižarnah ustvaril knjižnico, kakršne zagotovo ne premore noben zasebnik med Slovence in za katero bi mu zavladala tudi marsikatera znanstvena ustanova. Preveč bi se raztegnila ta priložnostni članek, če bi samo poskušal navesti vsaj nekaj glavnih naslovov iz njegove biblioteka, začeti od Matija Sile »Trst in okolica«, ki je bila prva knjiga njegove zbirke, do poslednje, ki se je pojavila na trgu. Naj samo omenim, da ima med stotinami in stoletinami zgodovinskih knjig tudi zbirko aktov sez tržaškega občinskega sveta od leta 1861 do 1889. Kandlerja, kompletne Valvozarje, vse zvečke Archeografo triestino od prve številke, ki jo je uredil Rossetti, do poslednje, ki je izšla nedavno, kompletne seznam »na prošnjo ali uradno« (kot piše v Guida di Trieste za leto 1959) poitalijancem slovenskih primikov, številne stare zemljevide in še in še do izjemnih raritet in celo unikatov. Pravkar se pripravljata na katalogiranje vsega tega dragocnega bogastva, brez katerega si je danes težko zamisliti kakršnokoli znanstveno proučevanje zgodovine našega mesta in Slovencev v njem. Pri tem iskavju je nale-tel tudi na bogato slovensko korrespondenco tržaških pleminj iz pred konca 17. stoletja.

Jubilant Merku je preskromen, kar zadeva lastno poznavanje te zgodovine, mi pa je moramo zapi-sati, da je na tem področju malo tako razgledanih ljudi, kot je on. Nekaj iz tega bogatega poznavanja je tudi že objavil (Jadranjski kolektar, Primorski dnevnik, Zaliu), njegovo doslej najboljše delo pa je prav gotovo kalih 300 strani obsežen spis o znanem tržaškem »Okoliščanskem bataljonu«, ki ga pravkar končuje. Ta spis, kot vse kar napiše, temelji na natančnosti, ki mu je lastna, na skrbni zapisane trditve. Pri vsem tem pa mu je glavni namen osvetliti vlogo Slovencev v življenju Trsta in z dokumenti pokazati, kako smo Slovence v Trstu bili v vsej naši zgodovini izpostavljeni najbolj gro-bemu raznarodovalnemu pritisku, ki sega daleč v predfašistične ča-se avstroogrske monarhije in ki je v fašizmu dosegel vrh.

Pri svojih osemdesetih letih je jubilar Josip Merku miselno ne-predolgo prožen. Živo je zavzet tu-di za naš trenutni danes, v katerem vidi v spremenjenih razme-rah usodno našo zgodovinsko na-da-jevanje. Mi pa mu želimo, da bi ga v njegovem delu krepko podpi-ralo tudi zdravje v letih, ki so še pred njim, in da bi nam še in še odpiral zastor nad našo pretekle-jo v duhu reka, da je zgodovina učiteljica življenja.

JOŽE KOREN

NA POBUDO MEDNARODNEGA KONZORCIJA

PROGA TRST - DALJNI VZHOD ZA PREVOZ KONTEJNERJEV

Med ladjami, ki bodo vozile na novi progi, bosta tudi »Nipponica« in »Mediterranea« Tržaškega Lloydja

V nedeljo bodo odprli novo plovnoprogo za prevoz kontejnerjev, ki bo povezovala Trst z Daljnim vzhodom. Ladje s kontejnerji bodo plule do Daljnega vzhoda 2 dni in se bodo ustavljale v najvažnejših pristaniščih. Za povratek v Trst bodo potrebovale 18 dni, med povratkom pa bodo imele postank v nekatereh sredozemskih lukah. Na tej progi bo plulo pet modernih ladij, ki so opremljene za prevoz kontejnerjev, med katerimi sta tudi ladiji Tržaškega Lloydja »Nipponica« in »Mediterranea«. Novo progo upravlja družba Mediterranean Far East

Container Service. To je mednarodni konzorcij, ki so ga ustanovili leta 1970 za funkcionalno in konkurenčno povezavo med Sredozemljem in Daljnim vzhodom. V konzorciju je sodelujoč tudi Tržaški Lloyd

Prvo vožnjo na novi progi bo opravila japonska ladja »Mont Blanc Maru«. Plovbe si bodo nato sledile v presledkih dveh mesecev. Konzorcij je vključil naše mesto med pristanišča nove proge za prevoz kontejnerjev, da bi lahko tržaško pristanišče tekmovalo v povezovanju z Daljnim vzhodom s pristanišči Severnega morja.

MLADINSKA DELOVNA AKCIJA BENEČIJA 76

Od 1. do 10. in od 10. do 20. avgusta

Prijave sprejemajo prosvetna in športna društva ter urada SPZ in ZSSDI, telefon 31-119

Predsednik CRI v naši deželi

Predsednik deželnega odbora Comelli se je sestel s predsednikom italijanskega Rdečega križa dr. Masinjem, kateremu je izrazil hvaležnost prebivalstva za pomoč ustanove že prve dni potresa. S tem v zvezi je dr. Masini svetoval predsedniku Comelliju, da pošlje deželna svojega predstavnika na sestanek mednarodne zveze Rdečega križa v Ženevo, za preučitev uporabe zbranih fondov v korist prizadetih po potresu. Na sestanku je prišla do izraza smernica, da sklade uporabijo v socialno-zdravstvene namene. Predsednik Comelli je tudi zagotovil sodelovanje dežele za bodočo pobudo.

Z VČERAJSNJE SEJE DEŽELNEGA SVETA

Svetovalske skupine ustavnega loka izglasovale zakon o jamstvu SSG

Zajamčeno kritje posojil do višine 300 milijonov lir - Deželna skupščina bo zasedala ves teden

Deželni svet je na včerajšnji seji skoraj soglasno (vzdržali so se le štiri svetovalci MSI) izglasoval zakon, po katerem deželna uprava priznava svoje jamstvo — do višine 300 milijonov lir — nad posojili, ki jih Stalno slovensko gledališče v Trstu namerava najeti pri bančnih zavodih, da bi premostilo sedanj finančno krizo. Hkrati s tem je bila prav tako ob vzdržanju samih fašistov sprejeta resolucija vseh slovenskih skupin ustavnega loka, ki obvezuje, deželni odbor, da bo še naprej podpiral Stalno slovensko gledališče in da se bo zavezal pri osrednjih organih v Rimu za prizorstvo nad državnim posegom v prizadetih krajih. Tajniki sindikatov so tudi izrazili zahtevo, da bi v najkrajšem času vzpostavili železniško progo z Avstrijo in da bi poskrbeli montažo hiše za tiste, ki nimajo strehe.

Minister F. Cossiga sprejel predstavnike sindikalne federacije

Notranji minister Cossiga, na obisku v našem mestu, je sprejel na prefekturi, ob prisotnosti vladnega komisarja za potresno področje Zambertellija, tajnike deželnih sindikalnih federacij CGIL, CISL, UIL, Calabrio, Marinella in Fabricija. Na sestanku, kjer so razpravljali o problemih potresnega področja, so predstavniki sindikatov predlagali, da bi deželna ustanovila poseben koordinacijski center, pri katerem bi sodelovale vse družbene komponente. Z zadovoljstvom so sprejeli ministrov namena, da predloži predsedniku vlade ministru, ki bi odšel prevzel nadzorstvo nad državnim posegom v prizadetih krajih. Tajniki sindikatov so tudi izrazili zahtevo, da bi v najkrajšem času vzpostavili železniško progo z Avstrijo in da bi poskrbeli montažo hiše za tiste, ki nimajo strehe.

● Sentjakobska rajonska konzulta se bo sestala drevi ob 20.30 na se-dežu v Ul. Caprin 18/1. Na dnevnem redu bo razprava o varianti k sploš-nemu regulacijskemu načrtu

OB ZAKLJUČKU

Zadovoljstvo nad velikim uspehom festivala komunističnega tiska

Zaključne govore so imeli član vsedržavnega vodstva KPI Adalberto Minucci, poleg njega pa še Giorgio Rossetti in v slovensčini A. Škerk - Nastop violinista Črtomira Šiškovica

V nedeljo se je zaključil izredno uspešni festival »Unità« in »Delas«, ki je trajal teden dni. Festival si je ogledalo na 10 in desetisoče ljudi, ki so lahko vsak večer izbrali v izredno bogatem in pestrem programu. Na sporedu je bilo namreč več kot 20 predstav kulturne, politične in rekreacijskega značaja, poleg tega pa še dokumentarji, filmi, politični govori in drugi.

Glavna točka nedeljskega sporeda so bili zaključni govori člana državnega vodstva KPI Adalberta Minuccia, tajnika tržaške federacije KPI Giorgio Rossetija ter devinsko - nabrežinskega župana posl. Albina Škerka.

Minucci je med drugim poudaril pomen velike vsedržavne zmage komunistične partije 20. junija, ki nujno sovpadla s premaknitvijo vse-državne in tržaške politične osi na levo. Izjavil je, da se brez komunistične stranke ne da vladati ter omenil izredno pomembno politično dejstvo in sicer izvolitev komunista Ingraa za predsednika poslanske zbornice. Nadalje je ostro napadel vmešavanje tujih politikov v naše notranje zadeve ter izrazil mnenje, da je italijanska pot h komunizmu edina možna alternativa za rešitev države iz politične in gospodarske krize.

V svojem govoru je Giorgio Rossetti poudaril uspeh in pomen tega festivala, saj je bil ta trenutke širšega srečanja in soodenja med široko ljudsko množico. Do pozitivne soodenja pa je prišlo tudi med vsemi političnimi strankami, z izjemo KD, ki je pogovor zavrnila.

V slovensčini je nato spregovoril Albin Škerk, ki je med drugim dejal, da Slovenci še vedno nismo dosegli svojih pravic. Poudaril je pomen osimskega sporazuma, katerega pa mora italijanski parlament

nedeljski celodnevni spored festivala je obsegal v jutranjih urah mednarodni brzopotezni šahovski turnir, katerega je osvojila ekipa tržaškega šahovskega kroga, v polpoldanskih urah pa nastop mladinske gošbe od Korošcev, tombolo ter v večernih urah nastop našega znanega violinista Črtomira Šiškovica. S tem nastopom je imelo tudi italijansko občinstvo možnost, da spozna vrline našega mladega umetnika, katerega je na klavirju mu-strsko spremljala sestra Mojca.

V NEDELJO V REPNU

Zaključek 14. razstave repentabskega terana

Strokovna komisija ocenila najboljša vina

V nedeljo se je zaključila 14. razstava terana, ki jo je letos prvič samostojno priredila repentabska občina, medtem ko jo je prejšnja leta priredila v sodelovanju s pokrajinsko letovinarsko ustanovo. Razstava, ki je trajala tri dni, je popolnoma uspešna, čemur je botrovala predvsem dobra kvaliteta razstavljenih vin in lepo vreme, ki je privabilo veliko število obiskovalcev, ki so do zadnjega kotička (posebe v nedeljo) napolnili rep-penski trg, kjer so bili nameščeni kioski z jedajo in pijačo in plešišče. V nedeljo so tudi uradno sporočili imena vinogradnikov, katerih vina je strokovna strokovna komisija, ki jo je imenovala občina, proglasila za najboljša. Komisijo so sestavljali

izvedenci dr. Milo, dr. Kralj, dr. Vremec, dr. Hobart in domači vinogradniki Zigon, Albin in Ninko Škabar.

Prvo nagrado za najboljši teran je prejel Emil Škabar (Repen št. 5), medtem ko je druga šla Antonu Škabarju (Repen št. 32), tretja pa Emilu Puricu (Repen št. 15). Novost letošnje razstave predstavlja tudi tesno sodelovanje med repentabsko občino in med vinogradniki, ki so s svojimi izkušnjami veliko pripomogli, da je letos razstava kar najbolj uspešna.

DRUGE VESTI NA ZADNJI STRANI

NA ZNANSTVENEM LICEJU

VSI DIJAKI OPRAVILI MATURO

Na znanstvenem liceju »France Prešeren« so včeraj popoldne objavili rezultate zrelostnih izpitov. Uspeh je bil na tej šoli stoočstoten, saj so vsi dijaki izdelali. Solanje na znanstvenem liceju so dokončali Mara Antonini (42/60), Marina Cebulec (44), Tatiana Cernivec (36), Mauro Cesari (43), Edoardo Dolenc (36), Patrizia Don (54), Licia Furlan (42), Isabella Maresca (49), Adriano Obersnel (42), Alessandro Ota (44), Vilma Padovan (42), Tjaša Pauletich (40), Davor Pečenko (60), Sandro Pertot (41), Fausta Sisti (39), Boris Cvek (38), Marina Doroča Savino Vatovani (39), Maria Doroča Breclj (58), Eddy Canté (42), Boris Kok (38), Marina Guglielmi (43), Aleksej Kalek (46), Maria Le-gisa (38), Willy Milic (47), Igor Milic (40), Emil Petaros (32), So-nja Rebuta (43), Maja Semež (38), Boris Siega (55), Igor Stare (44), Mira Stare (47), Majda Stubej (43), Roberto Stumman (40), Alessio Ti-mone (38), Paolo Trampus (48), Ta-tiana Volcic (39), Marta Zigon (36). Prvih 18 dijakov je obiskovalo A razred, drugi pa B razred. Vsem iskreno čestitamo.

Danes bodo objavili rezultate ve-like mature še na učiteljski. Izide bodo razobesili ob 10. uri.

● Drevi ob 20. uri se bo sestala v prostorih bivše osnovne šole v Cam-porah rajonska konzulta za okraj Zindis - Campore - Lazaret.

● Športno združenje Sloga če-stila svoji odbojkarici SUZANI GRGIČ ob uspešnem zaključku maturo.

Šolske vesti

Ravnateljstvo državnega znanstve-nega in klasičnega liceja »F. Prešeren« v Trstu, Ul. Guardella 13/L, sporoča, da dne 24. julija ob 12. uri zapade rok za vpis za šolsko leto 1976/77. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 10. do 12. ure.

Ravnateljstvo državne strokovne šole za industrijo in obrt — Ulica Matteotti 12, tel. 765-276 — sporoča, da je v teku vpisovanje za novo šolsko leto v sekcije za orodne meha-nike, za monterje in popravilavce ra-dio in televizijskih sprejemnikov ter za kemijske analitike (predvsem za dekleta) še danes.

Ravnateljstvo državnega trgovskega tehničnega zavoda s slovenskim uč-nim jezikom »Giulia Zoia« — Trst, Vr-delska cesta 13/2 — sporoča, da je čas za vpis za šolsko leto 1976/77 do vključno 24. julija. Prošnje spre-jema tajništvo vsak dan od 10. do 12. ure.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA pripravlja tudi letos obisk med-narodnega tekmovanja pevskih zborov v Arezu do 27. do 29. avgusta. Prijave sprejemamo v jutranjih urah na sedežu Slo-venske prosvetne zveze v Trstu — Ul. Geppa 9, tel. 31-119 — do vključno 25. julija.

Včeraj - danes

Danes, TOREK, 20. julija MARJETA Sonce vzide ob 5.35 in zatone ob 20.47. — Dolžina dneva 15.12. — Lu-na vzide ob 0.58 in zatone ob 13.52. Jutri, SREDA, 21. julija ZORKA

Vreme včeraj: najvišja dnevna tem-peratura 33.1 stopinje, najnižja 23.7, ob 19. uri 28.8, zračni pritisk 1016.6 mb ustaljen, vlaga 64-odstotna. Ve-ter zahodnik 6 km na uro, nebo jasno s slabo vidljivostjo, morje ma-lo razgibano, temperatura morja 27 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 19. julija 1976 se je v Trstu rodilo 10 otrok, umrlo pa je 26 oseb. UMRILI SO: 79-letna Maria Taucer vd. Pellegri, 83-letni Luigi Nicot-lis, 81-letna Gilda Traldi vd. Ra-selli, 43-letni Firmino Medves, 64-letni Umberto Quitan, 68-letni Eu-genio Piscanc, 68-letni Otello Saba-din, 81-letna Carla Depolli vd. Fra-giacomo, 72-letna Carmela Spangher vd. Taucer, 86-letni Agnese Piazza, 78-letna Nicola Curri, 83-letna Gio-vanna Fatutta vd. Miazzi, 52-letna Lucia Trissi, 81-letna Maria Magris vd. Poldrugovaz, 3-letna Daniela Gaggiola, 43-letni Valentino Fanchi, 49-letni Mario Faidiga, 40-letna Ma-ria Marchi por. Tulliani, 62-letna Ro-mualdo Longo, 89-letna Emilia Mlac vd. Furlan, 72-letni Ettore Pastro-vicchio, 53-letni Gino Cibrin, 55-letna Elda De Pol vd. Erbotti, 74-letni Mario Favretto, 94-letna Maria Fornasaro vd. Veni, 68-letni Romeo Somma.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(Od 13. do 16. ure) All'Esculapio, Ul. Roma 15; Al Cam-mello (INAM), Drevoed XX, sep-tembra 4; Alla Maddalena, Ul. del-l'Istria 35.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(Od 19.30 do 8.30) Al Corso, Corso Italia 14; Prendi-ni, Ul. Vecellio 24; Serravallo, Trg Cavana 1.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Se-stjan: tel. 209-171; Zavije: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S.p.A. TRST - ULICA F. FILZI 10 - 67-41-448

TECAJI VALUT V MILANU

DNE 19. 7. 1976

Ameriški dolar:	debeli	838.50
	drobni	820.-
Švicarski frank		1483.-
Francoski frank		336.-
Belgijski frank		169.-
Nemška marka		20.50
Avstrijski šiling		323.-
Kanadski dolar		45.-
Holandski florint		850.-
Danska krona		304.-
Svedska krona		133.-
Norveška krona		183.-
Drahma: debeli		146.-
	drobni	24.70
Dinar: debeli		24.-
	drobni	44.50

MENJALNICA vseh tujih valut

Mali ugodi

PO ZELO ugodni ceni prodam hlad-nik in kompletno kuhinjsko pohi-štvo. Telefonirati na št. 226-195 od 18. do 20. ure.

Dne 18. t.m. je nenadoma preminil naš dragi

SLAVKO BIZJAK - BISIANI

upokojenec ACEGATA

Pogreb bo danes, 20. t.m., ob 13. uri iz cerkve na Kontovelu.

Zalostno vest sporočajo: žena Marija, sin Marino z ženo Sonio in malo Deborah, brat ter drugi sorodniki

Kontovel, 20. julija 1976

Pogrebno podjetje Zimolo

Gledališča

Festival operete 1976 v gledališču Rossetti

V soboto, ob 21. uri bo premiera Leharjeve operete »Grof Luksemburški«, Dirigent Oskar Danon, režija Guido Stagnaro.

Retrospektiva znanstvenofantastičnih filmov nagrajenih z »zlatim asteroidom«

DANES

GRAD SV. JUSTA. Ob 21.15: »Alphaville, una strana avventura di Lemmy Cautions, re-žija Jean - Luc Godard (Fran-cija, Festival 1965). KINO EXCELSIOR. Ciklus fil-mov »Fant'Italia. Od 16.15 da-lje »La vergine di Norimber-ga« in »I criminali della galas-sia«, Margherittia. CAPPELLA UNDERGROUND (Ul. Franca 17). Od 11. ure dalje ciklus fantastičnega filma.

Kino

MIRAMARSKI PARK »Luti in zvo-ki« - Predstavi ob 21.30 »Der Kai-serbaum von Miramar« (v nemšči-ni); ob 22.45 »Cesarski sen v Mi-ramaru« (v italijansčini).

Ariston 21.30 »Il sipario strappa-to«. Barvni film. V glavni vlogi igra Paul Newman, režija A. Hitchcock. Mignon 16.30 »Monty Python«. Barvni film.

Grattacielo 16.30 »Panico a Need-les Park«. Barvni film. V glavni vlogi igra Al Pacino. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 16.00 »La padrona è servita«. Igra Senta Berger. Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film. Excelsior 16.00 14. mednarodni festi-val znanstvenofantastičnih filmov. Eden 16.00 »A qualcuno piace cal-do«. Marilyn Monroe, Tony Curtis, Jack Lemmon. Barvni film.

Ritz 16.00 »Sezione sequestri«. Prepo-vedan mladini pod 18. letom. Barvni film. Aurora 17.00 »L'ultima casa a si-nistra«. Barvni film. Igra Davis Hess. Prepovedan mladini pod 18. letom.

GOVOR DR. COASSINA NA PROCESU PROTI ROBERTI GODEAS

Tožilec zahteval dosmrtno ječo za mlado učiteljico iz Medeje

Odv. Bernot je v zagovoru izpodbijal posamezne točke obtožnice - Sodišče bo verjetno izreklo rozsodbo jutri popoldne

«Tvoja kazen, Roberta, se bo pri-čela, ko se boš z usmiljenjem spominjala svojega očeta; jaz ti predložim le račun, ki ti ga nalaga družba in zahtevam zate dosmrtno ječo.»

S temi besedami je državni tožilec dr. Coassin zaključil včerajšnji govor na sodni obravnavi proti Roberti Godeas. Mlada učiteljica je tuho pripomnila: «Nor je».

Razprava se je začela v zelo na-

patem vzdušju. Po prvih besedah je Roberta Godeas histerično vpadla tožilu v besedo in potreben je bil velik napor zagovornika Bernota in predsednika Maltesaja, ki je tudi včeraj z običajno trodo roko vodil razpravo, da se je dekle umirilo. Pravi razprava je predsednik Maltesaja vložil v to razpravo precejšen napor, da se je od vsega začetka lahko nemoteno odvijala, saj so jo, kot vsak proces, ki je osnovan na indicijah, že od vsega začetka motili številni polemični posegi in za katero je značilno nesoglasje med izjavami številnih pri. Razprava se tako bliža koncu sredi številnih dvomov, ki bodo oteževali odločitve sodišča.

Državni tožilec je osredotočil svoj govor na razčlenjevanju posameznih indicijah, ki, po njegovem mnenju, ne dopuščajo dvomov o odgovornosti Roberte Godeas pri umoru očeta Arriga. Dr. Coassin je uvodoma govoril o dekletovih navadah in predvsem o njenih ljubezenskih dogodivščinah. Dejal je, da je trpela, ker je morala živeti v vasi, kot je Medeja, in naglasil njeno zanimanje za spolnost. Oče je vedel za ta dekletova nagnjenja, a jih je prenašal, ne da bi reagiral. Dr. Coassin se je zaustavil pri treh majicah, v katerih je bilo oblačeno truplo žrtve in ki so pokrivala smrtonosne ranice. Samo Roberta je lahko vzela majico, omare in obleka mrtvega očeta. Tako je tudi razumljivo, odkod prihajajo dekletovi lasi, ki so jih preiskovalci našli na truplu pokojnega. Pravo obtožbo pa postavlja Robertina sestra Lorelana (ko so jo ubili, ki očeja je imela komaj devet let), ki očeja je izjavila, da jo je pončel zbudil, nenavaden ropot, nato pa je slišala, da se je Roberta vrnila spat; očeja tedaj ni bilo več v spalnici.

Končno pa je po mnenju dr. Coassina Roberta sama v svojih izjavah nakazala, da je ubila očeta. «Sam je naredil samomora», je takoj dejala in dejstvo, da je z besedo «sam» hotela poudariti to okoliščino, je po tožilečevem mnenju zelo nenavadno: Freud pripisuje tako ponavljanje osebam, ki hočejo po vsej sili drugim nekaj dokazati in si vliči poguma. Poleg tega pa je Roberta v zaporu vprašala za informacije o kazni, ki bi jo doletela, če bi priznala, da je v trenutku neprisrčnosti zagrešila zločin in v kakšnem primeru bi jo lahko izpustili na časovno svobodo.

«Pri vsem tem», je dodal dr. Coassin, «pa ne smemo pozabiti, da po odkritju trupla Roberta ni jokala, ni kazala obupa in ni izrekla niti besede usmiljenja. Nasprotno: širila je tezo o samomoru, govorila je o očetu i impotentnosti, o materini bolezni in skušala prepričati, da je prejšnji večer zaužila dve tableti uspavalnega praška in da je trdno spala vsa noč.»

Tožilec je ob zaključku svojega govora prešel na ugotovitve o odgovornosti neke druge osebe. Dejal je, da ta oseba obstaja, da pa njeno ime ne bo izšlo iz prvostopenjske razprave, če Roberta ne spregovori. Mimo tega pa je dr. Coassin naglasil, da je dekle odgovorno za umor; očeja je ubila v jezi in za to mora nositi posledice. Neumestne pa so po njegovem mnenju

nju obtožbe župnika, ki je že hudo prizadel, saj se preveč govori o njem. «Nas ne zanima, kdo je sodeloval pri umoru,» je naglasil dr. Coassin, «sedaj sodimo Roberti Godeas in vemo, da je ona v jezi z nožem ubila svojega očeta.» Tožilec je zaključil svoj poseg z zahtevu po obsodi na dosmrtno ječo.

Sledil je poseg zagovornika odv. Bernota, ki je najprej razčlenil obtožnico. Odv. Bernot se je v začetku omejil na pretežno pravna vprašanja, ki zadevajo obtožnico in veljavnost nekaterih aktov med preiskavo, za katere je zahteval razveljavitev. Nato se je zaustavil pri pravnem pomenu sodelovanja pri umoru in naglasil, da mora imeti sodišče dokaz, da je dekle okrepilo morilščev voljo ali da je materialno sodelovalo pri umoru; če mu je pasivno prisostvovala, ni zagrešila nobenega kaznivega dejanja in tega kot obtoženka ni dolžna povedati. «Prav tako», je naglasil odv. Bernot, «ni mogoče človeka obsoditi v prepričanju da ve, kako so se odvijali dogodki, a tega neče povedati.» Že Cesare Beccaria je pred 200 leti v svojem delu «Dei delitti e delle pene» naglasil, da obsodba ni dopustna, če ni popolnoma dokazana. Zagovornik je torej ugotovil, da so govorice, po katerih naj bi tožilec izjavil, da bo le stroga obsodba pripravila dekle, da spregovori, pravno nedopustne.

Odv. Bernot je nato prešel k analizi dogodkov, ki so se pripetili 16. oktobra 1974, to je na dan po umoru. Tistega dne je kakih 20 ljudi vstopilo na dvorčič Godeasovih. Vrata so bila odprta vsa noč; vsi so prihajali in odhajali, tudi zato, ker so primer sprva nameravali arhivirati kot samomor. V tem času so se dogajale nenavadne stvari. Izginila je škaticla vžigalica, ki sta jo finančna stražnika zjutraj videla v bližini trupla; izginil je nož z žagastim rezilom, prav tako pa je izginil iz kuhinje zavojček cigaret. Preiskava je bila zelo površna: Godeasovo truplo so pokopali, ne da bi preverili, kdaj je nastopila smrt, ne da bi ugotovili krvno skupino žrtve in ne da bi odvzeli njegove prstne odtise (na okrvavljenem nožu so namreč našli prstni odtis, niso pa ugotovili, čigav je).

V OKVIRU ŠAGRE PD SLAVEC V RICMANJIH

NOVA PLOŠČAD ZA ŠPORT KULTURO IN REKREACIJO

Nova oblika sodelovanja med vaščani in občino

Če komu primanjkuje ravnih površin za objekte športno-kulturnega značaja, so to prav gotovo Ricmanji. Vas je na taki strmini, da zlahka ni dobili primernega prostora. Toda Ricmanji so iznajdljivi. Na »Zrebečevem« so v nekaj letih s pomočjo občinske uprave že precej dobro uredili obsežnejši prostor s primernimi podpornimi zidovi in izravnavanjem zemljišča. Objekt je sedaj bogatila lepa betonska ploščad, ki bo služila številnim socialnim namenom: zlasti kulturno-rekreativnega značaja. Seveda manjka še oder in drugi pripomočki, ki jih bodo poštovovalni domačini skušali čimprej dokončati do proslav 80-letnice društva.

Ploščad so izročili svojemu namenu s krajšo slovesnostjo. Ricmanjska godba na pihala je pod vodstvom E. Krizanovskega izvajala svoj kvalitetni koncert, nakar je prisotne pozdravil predsednik p.

Uganka je prav v uri, ko je nastopila smrt, kajti če bi ugotovili vsaj približno čas, bi mnogo lažje izsledili morilca.

Nato je odv. Bernot proučil stanje štirih ljudi, ki so po njegovem mnenju možni osumljeni. Dejal je, da je župnik že od vsega začetka ustrahoval obtoženko in ji grozil, da vsi dokazi kažejo na njeno odgovornost. Arrigo Godeas je vedel za odstop med dekleto in župnikom, vendar ga ni preprečil. Sicer pa je bil župnik že zapleten v ljubezenske odnose in so ga zaradi tega premestili iz Krmina v Medejo. Odv. Bernot je dodal, da je župnik preiskovalnemu sodniku izjavil, da tvega dosmrtno ječo. Zakaj ga niso osumili in aretirali?

Diego Verzegnassi? Morilec bi bil lahko on, čeprav je Arrigo Godeas z zadovoljstvom gledal na njegov odnos z dekleto. Pa Ottorino Gri-ono Pričal je, da na procesu proti Franku Coppoli, katerega je dobro poznal. Zakaj preiskovalni sodnik ni vzel v pretres možnosti njegove sodelovanja pri umoru, temu bolj zato, ker je Robertina sestra Lorelana slišala njegov glas v kuhinji na predvečer umora. In končno sosed Giovanni Mucchiut, nekdanji ljubimec Robertine matere, ki pa ji je že grozil z nožem. Tudi dekleto se je hotel približati, ona pa ga je vedno zavrnila. Iz razprave je bilo jasno razvidno, da je Mucchiut skrival skoraj 24 ur morilski nož, preden ga je izročil karabinjerjem. Ko pa se je odvetnik njezaj zataknilo, je posegla obtoženka, ki je vzkliznila: «Seveda, Mucchiut; zakaj naj bi njega izključevali.» «Noben od teh štirih nima alibija za tisto noč», je dejal zagovornik. «Vsi bi lahko potencialni morilci, proti nobenemu od teh pa preiskovalni sodnik ni ukrepal. Ni preveril njihovih krvnih skupin in prstnih odtisov, prav tako pa se ni prepričal, če so zadobili rane ali udarce, kajti v nočnem spopadu je nedvomno prišlo do pretepa.»

Odv. Bernot je zaradi poudre zne prekinil svoj govor, napovedal pa je, da bo zahteval oprostitev obtoženke, ker ni zagrešila dejanja. Proces se nadaljuje danes, rozsodbo pa bo sodišče verjetno izreklo jutri popoldne.

GORIŠKI DNEVNIK

ZAOOSTRENO SINDIKALNO GIBANJE

Danes stavkajo kmetijski, gradbeni tekstilni in trgovski delavci

V Gorici bosta predpolodne sprevid in zborovanje v ljudskem vrtu - Protest delavstva sovedenjske tekstilne tovarne

Kljub poletnemu in počitniškemu vzdušju je v teh dneh na sindikalnem področju zelo živo. Medtem ko so sindikalne organizacije in delodajalci podpisali za razne stroke nove delovne pogodbe, se je v nekaterih primerih zataknilo. Pogajanja so se marsikje razbila in zato imamo danes nekatere stroke, ki morajo stavkati in protestirati proti stališčem delodajalcev.

V najhujšem položaju so kmetijski delavci, ki jih je v Italiji več kot milijon, na Goriškem pa okrog tisoč. V glavnem so zaposleni na velikih kmetijskih posestvih v južnem predelu pokrajine. Zahtevajo novo delovno pogodbo in vključitev specifičnih krajevnih značilnosti spoznavov. Delodajalci, v tem primeru samo zastopniki veleposredstva, so pogajanja samovoljno prekinili.

Prav tako se za novo delovno pogodbo borijo delavci in nameščenci v trgovskem in turističnem sektorju. Tudi tu so zastopniki vsedravnega zveze trgovcev prekinili pogajanja za novo delovno pogodbo. Ta naj bi veljala tako za tiste, ki so zaposleni v velikih trgovinah, kot so n.p.r. Standa, Upim, Rinascente, itd., kot v malih trgovinah, kjer je zaposlena samo ena oseba.

Kmetijski in trgovski delavci bodo priredili danes predpolodne shod v Gorici. Zbirališče bo pri spominjskem parku ob 9. uri, nato bo šel sprevod po obeh goriških korzih do Ljudskega vrta, kjer bo zborovanje.

Pridružili se jim bodo tudi delavci v gradbeništvu. Ti se zavzemajo za večje državne posege v gradnjo ljudskih stanovanj, kajti na tem področju vlada sedaj prava stagnacija in številnim delavcem grozi brezposelnost.

Današnjega sprevida se bodo udeležili tudi tekstilni delavci, ki imajo danes dnevno vsedravno stavko, ker zahtevajo polno zaposlitev, saj grozi marsikje na tem področju kriza.

Povejmo še, da bodo gradbinci in tekstilci v drugih krajih pokrajine stavkali popoldne, zadnji dve uri vsake izmene.

S sindikalnega področja povejmo še, da so v teh dneh nekajurne stavke v sovedenjski tekstilni tovarni. Priče so se se večer, nadaljevale se bodo do petka. Do stavk je prišlo, ker je ravnateljstvo tovarne v petek na sestanku s sindikati na sedežu zveze industrij predlagalo odpravo nekaterih že pred časom sprejetih obveznosti in jih hotelo povezati s prisotnostjo delavcev in delavcev v tovarni.

Umrl je dr. Giovanni Baum, tajnik pokrajinske uprave

Na Gorenjskem, kamor je šel na nedeljski izlet s prijatelji, je v nedeljo popoldne podlegel srčni kapi, generalni tajnik goriške pokrajinske uprave dr. Giovanni Baum. To mesto je zasedel šele pred nekaj leti, po upokojitvi dr. Bernardisa, v svojo kariero javnega funkcionarja je napravil v pokrajinski upravi, kjer je bil dolgo let podtajnik.

Rodil se je pred 53 leti v Gorici v znani goriški plemiški družini (bil je baron) Baum, ki je bila sicer nemškega pokolenja, zavzemala pa je v času avstrogrške uprave visoke položaje tako v dunajski kot v goriški upravi. Med zadnjo vojno je šel v partizane in se boril v italijanskih edincih IX. korpusa. Po vojni se je poročil z Mirjam Nemčovo, hčerko ravnatelja slovenskih višjih šol. Njegov brat je bil do nedavnega goriški podprefekt in se je pred kratkim upokojil.

Pokojni dr. Giovanni Baum je bil odličen funkcionar, v prostem času pa je precej hodil na izlete po naših gorah, ki jih je zelo dobro poznal. Zanimal se je tudi za Kras, za tukajšnje rastlinstvo in geologijo. V zadnjem času je bil upravnio zaposlen tudi z ustanovitvijo pokrajinskega avtobusnega podjetja.

Ni še znan datum pogreba. Pokrajinska uprava mu bo priredila uradni pogreb.

Danes občinska seja v Doberdobi

Danes ob 14. uri se sestane občinski svet iz Doberdoba na izredni seji. Dnevni red vsebuje 8 točk, med katerimi sta najvažnejši ureditev pravilnika in obdavčitev za smetarsko službo ter pregled obračuna za leto 1975. Nadalje se bodo svetovalci pogovorili o meznih izboljšavah občinskemu osebu in bodo razdelili podporni sredstva društvom v občini.

Goriški gasilci so imeli v soboto precej dela, preden so pogasili požar v skladišču podjetja Bertolini v Musu, kjer je zgorela precejšnja količina plastičnih vrečk in mrež za mesne izdelke. Škode je po prvih ocenah za okrog 1.000.000 lir. Niso še znani vzroki požara.

POLETNO DELO NAŠIH PROSVETNIH DRUŠTEV

Piknik Štandrežcev na Čavnu nastop Podgorcev v Brjah

Štandrežci so se prijetno zabavali - Na srečanju v Brjah so nastopili trije domači in trije zamejski zbori

Štandreške pevke in pevci so s prijatelji društva «Oton Zupančič» priredili na Čavnu že tradicionalni poletni piknik, da bi se v prijetnem in sproščnem vzdušju oddahnili po topli sezoni, ki je letos pozimi in spomladaj peve videla ne le na vajah in nastopih, marveč tudi v skrbnih pripravah za odprte Doma Andreja Budala.

Na Čavnu se je že predpolodne zbralo več kot sto štandrežcev, v glavnem pevk in pevcev, prišli pa so z družinami in številnimi prijatelji. Specializirana ekipa je postavila kuhinjo in pričela v njej delo, saj je bilo treba nasititi več kot sto lačnih in žejnih ust. Čeprav so nekateri nekoliko nezaupno opazovali kaj delajo Karlo, Aleš, Klavdij, Mario in pomočniki okrog kotlov in zarov, so bili potem zadovoljni z rezultatom. Odlična pasta-šuta, perfektni piščanci na žaru, goveji zrezki in za konec še breskve z vinom, so zadovoljili še tako izbirčnega sladkosa. Seveda nista manjkala dva flaškona vina, le tu pa tam se je našel kdo, ki je hotel imeti še... sladoled in kavo.

Seveda pa piknik ni bil le okrog kotlov in flaškonov. Najmlajši, mladinci in odrasli so se pomerili v tekmi v vrelah. Ženske in moške vrste so se pomerile v vlečenu travi in v čisto nerazumljivih razlogov so kar štirinrat zmagale ženske. Tudi v briškoli so se pevke in pevci pomerili in tu je nastopilo kar 16 parov. Seveda ni manjkalo petja. Otroci pa se je podila po jajah in gozdičku. Piknik je odlično uspel, Štandrežci so ostali v hladu do večernih ur.

Medtem ko so bili Štandrežci na Čavnu, so se Podgorci napotili v spodnjo Vipavsko dolino, kjer so sodelovali na prazniku vstaje slovenskega naroda, ki je bil v tem kraju. Domačini in gostje so popoldne padli pred spomenikom v spomladaj peve videla ne le na vajah in nastopih, marveč tudi v skrbnih pripravah za odprte Doma Andreja Budala.

Na Čavnu se je že predpolodne zbralo več kot sto štandrežcev, v glavnem pevk in pevcev, prišli pa so z družinami in številnimi prijatelji. Specializirana ekipa je postavila kuhinjo in pričela v njej delo, saj je bilo treba nasititi več kot sto lačnih in žejnih ust. Čeprav so nekateri nekoliko nezaupno opazovali kaj delajo Karlo, Aleš, Klavdij, Mario in pomočniki okrog kotlov in zarov, so bili potem zadovoljni z rezultatom. Odlična pasta-šuta, perfektni piščanci na žaru, goveji zrezki in za konec še breskve z vinom, so zadovoljili še tako izbirčnega sladkosa. Seveda nista manjkala dva flaškona vina, le tu pa tam se je našel kdo, ki je hotel imeti še... sladoled in kavo.

Seveda pa piknik ni bil le okrog kotlov in flaškonov. Najmlajši, mladinci in odrasli so se pomerili v tekmi v vrelah. Ženske in moške vrste so se pomerile v vlečenu travi in v čisto nerazumljivih razlogov so kar štirinrat zmagale ženske. Tudi v briškoli so se pevke in pevci pomerili in tu je nastopilo kar 16 parov. Seveda ni manjkalo petja. Otroci pa se je podila po jajah in gozdičku. Piknik je odlično uspel, Štandrežci so ostali v hladu do večernih ur.

Morija rib na Prevalu

V prejšnjem tednu smo poročali o posledicah suše na števterjanskem območju, kjer so odtočni kanali na Prevalu že suhi. Včeraj so se posušile še zadnje kotanje. Ribe so začele umirati, saj so se zbrale v kalnih kotlih, kjer ni hrane, še manj pa za življenje prepotrebne kisika. Ogledali smo si nekaj pregradnih postaj, kjer je še kakšna mlaka, v njej pa plavajo poginule ribe, s trebuchom navzgor. Kmetje se na vse načine trudijo obvarovati pred sušo vsaj domače vrtove in

GORIŠKA IN PRIMORSKA V SLOVENSKEH REVIJAH

Problematika, ki se tiče Goriške, Beneške Slovenije ali širše Primorske, ima zadnja leta vedno več prostora v slovenskem strokovnem časopisu in zbornikih, bodisi da v teh revijah izhajajo prispevki primorskih avtorjev ali pa drugih piscev, ki obravnavajo razna vprašanja in vidike Primorske.

Preglejmo samo nekaj zadnjih ali predzadnjih števk tovrstne slovenske periodike. Kar v dveh arheoloških glasilih (ki pa izhajata z veliko zamudo) je govor o naših krajih. V 24. letniku Arheološkega vestnika za leto 1975 (izšel letos) D. Canarela razpravlja o neolitiku in eneolitiku na tržaškem Krasu, medtem ko Drago Svoljšak piše o zelo zanimivem prazgodovinskem grobišču v Tolminu. Prispevek h kronologiji svetolitijske kulture sta napisala B. Tržan in N. Trampuž. V istem letniku je še nekaj sestavkov, ki so vezani na zahodne predele Slovenije in torej tudi Primorske. V 16. številki (1974) Arheološkega pregleda, ki je glasilo Zveze jugoslovanskih arheoloških društev, pa spet najdemo Drago Svoljšaka poročilo o izkopavanjih prazgodovinske naselbine na Mostu na Soči ter poročilo o izkopavanju antične naselbine pri Povirju, ki ga je napisala Nada Osmuk. Prva izkopavanja je vodil Goriški muzej, druga pa Zavod za spomeniško varstvo Gorica v Novi Gorici.

MLADINSKA DELOVNA AKCIJA BENEČIJA 76

Od 1. do 10. in od 10. do 20. avgusta

Prijave sprejemajo prosvetna in športna društva in v uradu v Ul. Malta 2 (Vili Prinčič), tel. 24-95

Zadnja številka (XLVII-1975) Geografskega vestnika objavlja razpravo Jurija Kunaverja II. geomorfološkem razvoju boriške kotline v pleistocenu. Razprava obsega 30 strani in je non prispevek k zemljepisni podobi Boriškega. V pravar izših dojni številki (1-2/XIII - 1976) Geografskega obzornika dva avtorja pišeta o Tolminski ozirama Benečiji, in sicer Ivan Gamš o potresu 5. maja 1976 in neotektonski morfologiji Stariškega podolja, Mario Vertovec pa o novejšem prebivalstvenem in gospodarskem razvoju v Beneški Sloveniji.

Osrednja revija za zgodovino NOB Borec tudi stalno obravnava primorsko problematiko. Tako je letosnja 4. številka prinesla štiri spomeniške prispevke borecev, ki so preživelih hude boje Gregorčičeve brigade v Nemci zadnje dni avgusta 1944 v zatonih Rdečega roba. Avtorji zapisov so Mirko Stjepančič, Franc Lozej, Marko, Ludvik Leban in Stane Jerič. O NOB na Primorskem mnogo piše zgodovinar France Škerl, ki v zadnji dvojini (6-7) številki objavlja razpravo Organizacija kurirskih zvez na Primorskem sporadno in poleti 1942 do kapitulacije Italije.

V zborniku Loški razgledi (XXII-1975) je Emilijan Cevc objavil razpravo Po sledih starbarja Andreja iz Lake in podal nekaj novih izsledkov o znamenitem poznogotstem starbarju, ki je deloval na Tolminskem in v Beneški Sloveniji. Deloma na primorskem področju sega tudi razprava Ivana Sedeja o kmečkem starbarstvu.

Matjaž Kmecl z ljubljanske filozofske fakultete je v najnovejši številki (1/1976) Slavistične revije objavil 12 strani obseajočo razpravo o Plebanusu Joannesu, svojem izjemnem ekspressionističnem delu pripovedniška Tolminske Ivana Prejlica. T. P.

Kino

Gorica
VERDI 17.00-22.00 «Uccideite mister Mitchell». M. Balsam in L. Evans. Barvni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.
CORSO 17.30-22.00 «Il gatto ha nove code». J. Francisus in C. Spake. Barvni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.
MODERNISSIMO Zaprt.
CENTRALE Zaprt.
VITTORIA Zaprt.

Tržič
EXCELSIOR 17.30-22.00 «A muso duro». PRINCEPE 18.00-22.00 «Una magnifico special».

Nora Gorica in okolica
SOČA «Z druge strani planin», ameriški barvni film ob 18.30 in 20.30.
SVOBODA «Igra na vasi», ameriški barvni film ob 18.30 in 20.30.

Včeraj-danes

Iz goriškega maticnega urada
ROJSTVA: Alberto Micheli, Ares Busut, David Kovin.

OKLIC! Karabinjer Salvatore Vitale in trgovska vajenka Antonella Rizzolo, karabinjer Luigi Tropea in študentka Rosa Bognanno, uradnik Walter Traghin in uradnica Luciana Figar, športnik Elvio Pierich in delavka Ornella Persoglio, tehnik Alberto Stabile in učiteljica Elisabetta Trevisan, uradnik Michele Kodric in univ. študentka Nevena Suligoj, zidar Franco Minigutti in delavka Ines Miculin.

POKOJE: Filmski operater Francesco Granito in uradnica Maria Cossi, delavec Valentino Vittori in uradnica Isabella Monetti, uslužbenec Prospero Franzot in trgovska vajenka Viviana Stanic.

DEŽURNA LEKARNA V TRIZICU
Danes ves dan in ponoči je v Trzinu dežurna lekarna Alla salute, Ul. Cosulich 17, tel. 72 480.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Villa S. Giusto.

GORIŠKI ŽUPAN
sporoča, da bodo akti in elaborati, ki zadevajo načrt o namestitvi sejemenskega prostora (ESPOMEGO), v smislu člena štev. 15 obstoječega urbanističnega zakona, depnirani v občinskem uradu (oddelek za urbanistiko - soba štev. 1), od 20. julija dalje.
Gorica, 13. julija 1976

VESTI Z ONSTRAN MEJE

PRIBLIŽUJE SE VIŠEK TURISTIČNE SEZONE

Med tujci na slovenski obali prevladujejo Zah. Nemci, Avstrijci, Švircarji in Nizozemci

Gneča na obalnih cestah opozarja, da se bližajo višku turistične sezone, vsaj kar zadeva prvo konico, druga pa bi bila sredi avgusta. V tem tednu naj bi se še nekoliko povečal naval turistov iz Zahodne Nemčije, kjer so se 15. julija začele šolske počitnice. Pri približnih podatkih se zdaj mudi na Primorskem okrog 25 tisoč domačin in tujih gostov, od tega je pezijskih gostov 12 tisoč, drugi pa so avtočampini, počitniški domovini, pri zasebnikih itd. Med tujci prevladujejo Zahodni Nemci, Avstrijci, Švircarji in Nizozemci. Sicer pa je gneča nekoliko manjša kot lani in se v hotelih še zmeraj dobi nekaj prostih ležišč.

Karakteristično za letošnjo sezono je vsekakor obilje solidnih prireditelj, saj smo do zdaj zabeležili gostovanja najkvalitetnejših umetniških hiš in zabavnih ansamblov, med drugim tudi Bolšoj teatra iz Moskve in ljubljanske Opere. Največ obiskovalcev je bilo vsekakor na večernih prireditvah Primorska razstavlja (nad 40 tisoč), skupni obisk te največje sejemске prireditve na Primorskem pa znaša nad 100 tisoč obiskovalcev.

V prihodnjih dneh bodo skupščini na obalne skupnosti in skupščine amoupravnih interesnih skupnosti

V soboto prijeten večer v Saležu

Ob praznovanju vaškega patrona je bil v soboto v organizaciji mladinskega krožka na dvorišču kmečke hiše v Saležu bogat verski, kulturni in zabavni program. Ob gostah sta sodelovali na odprtem dva duhovnika iz potresnega področja v Beneški Sloveniji, ki sta živo opisala tamkajšnji položaj ob vhodu pa je bila nabirka za prizadete po potresu. Prileg cerkvenega pevskoga zbora iz Krize je nastopil tudi narodno-zabavni ansambel Galebi z Opčin. Domači župnik je zavrel tri filme, vsem pa so šolski otroci oziroma mladinci recitali odlomke iz Cankarjevih in Kosovelovih del. Na sporedu je bil tudi srečolov in smešnice, ki so ustvarile prijetno razpoloženje med številnimi obiskovalci.

bs-

● Tržaška pokrajina obvešča vse interesirane, da bodo zaradi počitnic od 19. julija do 18. avgusta zaprte otroške in kožnobolezenske posvetovalnice, ki jih je upravljal ONMI. Odprte bodo samo otroške posvetovalnice v Ul. Geppa (ob sredah in petkih ob 8. uri), v Ul. de Leo (ob torkih in četrkih ob 8. uri) in v Miljah (ob torkih in četrkih ob 14. uri).

IZREDEN DOSEŽEK SLOVENSKEGA ATLETA

Edi Podberšček iz Štandreža na olimpijskih igrah v Montrealu

Metalec kladiva nima možnosti vstopa v finale?

V nedeljo je na 21. olimpijske igre v Montreal odpotovala zadnja skupina italijanskih atletov, ki bodo sodelovali na tej veličastni športni manifestaciji. Med njimi je tudi štandreški rojak, 27-letni Edi Podberšček, ki je skupno s prijateljem Urdandom nastopil v metu kladiva. Novica, da je Edi Podberšček odletel proti Montrealu, je izredno razveselila goriške športnike, še posebno pa Štandrežce, ki imajo tako svojega vaščana med olimpijci. Veselje ob tej novici pa je še toliko večje, saj je splošno kazalo, da bo moral Edi ostati doma: na njegovo mesto pa naj bi šel Bianchini. Italijanska atletska federacija je namreč kot drugega metalca kladiva izbrala Bianchinija, ker je v zadnjih mesecih dosegel nekaj boljših rezultatov. Objektivno gledano pa je Edi Podberšček boljši od svojega prijatelja, kar so tudi razumeli pri italijanski federaciji in se v zadnjem trenutku odločili za štandreškega metalca.

Včeraj zjutraj, takoj po novici, da je Edi odpoval v Montreal, smo obiskali družino Podberšček v Štandrežu, kjer imajo gostilno. Oče Milko in mati Bruna sta nam povedala, da sta o odhodu sina na olimpijado izvedela šele v soboto zvečer, ko jima je sin telefoniral iz Lida di Ostia, kjer stanuje z družino, zeno Rosito in 2 leti starim sinčkom Alessandrom. Sicer, sta podarila, jima je sin povedal že pred nekaj dnevi, da obstaja možnost nastopa na olimpijskih igrah.

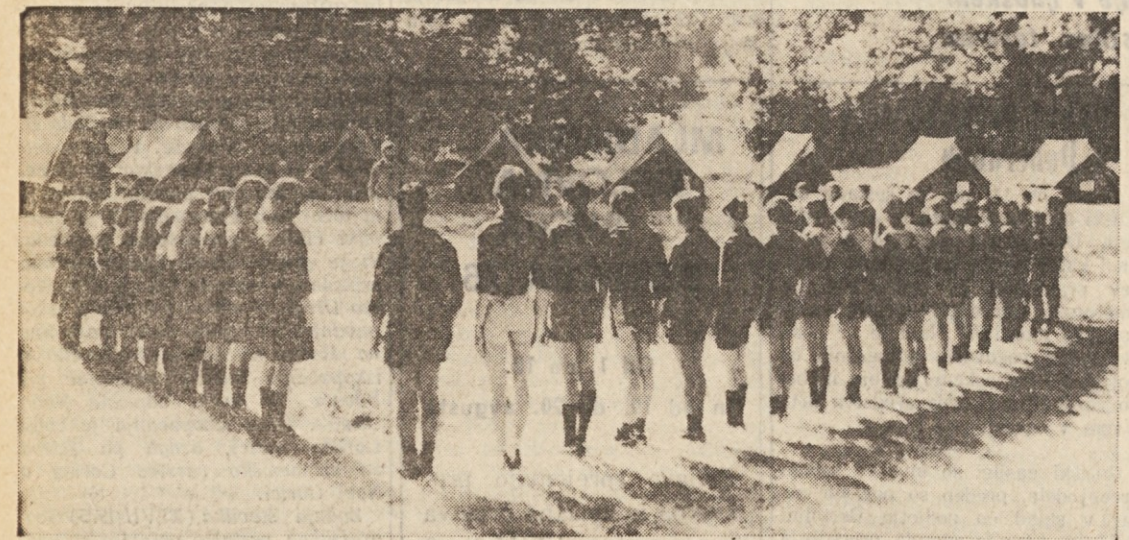
«Tem», je povedala mama Bruna, «je Edi dosegel svoj cilj, ki si ga je postavil že pred leti. Sami rezultati, ki jih je iz leta v leto dosegel, so mu potrjevali, da si lahko zagotovi vstopnico za Mont-

real. Nesreča pa ne počiva. Lani ko je bil v najboljši formi, je zbolel in tako se je moral odpovedati sredozemskim igram, kjer je računal na najboljša mesta, ter na evropsko prvenstvo v atletiki.

KAKO NAŠA MLADINA PREŽIVLJA POČITNICE

En dan v snežniških gozdovih s taborniki «Modrega vala»

Po sledovih znakov RMV do taborišča «pri Obrhu»

Zbor tabornikov pred zajtrkom

Medtem ko vespovsod pripeka vročina, pa je v gozdovih pod Snežnikom prijetno - hladno. Prav tu pa so taborniki Modrega vala iz Trsta in Gorice postavili pred dobrim tednom soto in v tem prepletem, čistem okolju preživljajo počitniške dneve. Namenili smo se, da jih obiščemo. Vse, kar nam je bilo znano, je bilo, da so nekje blizu starega gradu Snežnik. Toda tudi ta podatek je zadostoval, da smo po sledovih znakov RMV, ki so bili že od Loža naprej postavljene skrbno in na vidnem mestu, prispeli prav v sredino taborišča, ki je na prelepi sončni jasi obdani z drevjem. Domačini imenujejo ta kraj «pri Obrhu», to pa najbrž po izviru, ki je tu blizu.

Dežurni v taborišču nas je takoj pospremil k tovarišem Aldu Ruplu, Borutu Kodriču in Milanu Pahorju, ki skrbijo za dobro in varno počutje tabornikov. Bilo je še zgodaj in taborniki so pravkar urejali svoja bivališča.

Dnevni red v taboru poteka približno takole: ob sedmi uri je vstajanje, nato razgibanje - telovadba, umivanje, pospravljanje šatorov. Ob osmih je svečano dviganje zastave, nato zajtrk, ki je bil na dan našega obiska - bela kava s kruhom in hruške. Nato se prične gozdna šola (tu se poučuje vsega od taborniških veščinah in življenju v naravi). Kosilo je ob 13. uri. Danes je bila «pašča» s paradiznikom omako, kumarice in čaj. Še prej je bila dopolnilna malica s kruhom in s pasteto, polodanska malica pa s kruhom in čokolado. Po kosilu je tako imenovana «tiha ura», nato pa zopet razno iz taborniškega življenja. Prejšnji dan so na primer taborniki obiskali Rakov Skočjan, nato pa so se nekateri vrnili s kajaki po Cerkliskem jeze-

Klavdij Devetak - Orel iz Doberdoba prižiga vrvice

ru. Ob tej priložnosti jim je domačin Franc pripovedoval znamenitosti v zvezi s Cerkliskim jezerom. Za naslednji dan pa je že pripravljen razgovor o NOB: v tem bo prišel Matevž Hec, prvoborec iz teh krajev in znan kot komisar slavne 14. divizije.

Večerja je ob 19. uri. Danes so taborniki imeli za večerjo pašto-fizol, sir s kruhom, sadje. Po

večerji približno ob 20.30 pa so nastopili najboljši trenutki: prižiganje tabornega ognja. To je poseben obred, pri katerem sodeluje vsak dan drug tabornik. Ob 22. uri pa bodo vladali v taborišču popolna tišina. Vtis, ki smo ga dobili ob obisku v taborišču, je enkraten. Povsod vlada red, disciplina, higiena in dobro razpoloženje.

(foto Selhaus)

PRED PRISTANKOM AMERIŠKE VESOLISKE LADJE NA «RDEČEM PLANETU»

Ali nam bo sonda «Viking 1» pomagala odkriti skrivnosti življenja v vesoljskem prostoru?

Kolebanje polnzanstvenih in znanstvenih domnev glede vprašanja obstoja živih bitij na Marsu - Spreminjanje razmer: mrz in vetrovi, obsevanje z ultravijoličnimi žarki

Po predvidevanjih znanstvenikov bi se moral «Viking 1» spustiti danes na Marsovo površje. Spuščanje bi moralo biti pravzaprav že ob 200-letnici ZDA, toda načrt so morali dvakrat spremeniti, ker je izbrana Marsova tla niso bila primerna za pristajanje. Sedaj pa so menda našli tak prostor, kjer se sonda baje ne bo prevrnila.

Ameriški znanstveniki menijo, da ima «Viking 70 odstotkov možnosti, da pride nepoškodovan na Marsovo površino.

Če pa bo sonda naletela na visoke stene, globoke razpoke, preveč strm teren, ali pa če bi bil veter premočan, potem bi se lahko prevrnila. Če pa bi umolknila za vedno. Čeprav je «Viking 1» opremljen z najsodobnejšimi televizijskimi kamerami, ki bi prenašale na Zemljo slike terena, ter signalizirale nevarnosti v trenutku pristajanja, bi kontrolorji poleta v Pasadeni ne mogli preprečiti nezgode. Dogaja se namreč, da slike s «Vikinga 1» potujejo na Zemljo, s hitrostjo svetlobe, kar je 18 minut. V teh 18 minutah, pa bi sonda prav gotovo izgnila brez sledu. Vsega skupaj bi bilo potrebno več kot pol ure, da bi signal z Zemlje skušal popraviti smer poleta.

Ameriški znanstveniki so prepričani, da se «Vikingu 1» ne bo pripetilo kaj takega, kot so bili sibirski vesoljski ladjarji, ki so bili štirje, vsaj kolikor se ve in ki niso žele uspeha. Samo ena, ki je pristala na Marsovi površini, je 20 sekund oddajala slike, ki pa je niso mogli razbrati.

Ali na Marsu obstaja življenje, pa naj bo v kakršni koli obliki? Odgovor, ki so ga dala dosedanja opazovanja, naj bi bil pozitiven, ker so v njegovi atmosferi našli paro in v nekaterih razpokah tudi led. Voda pa je bistven pogoj za življenje, vsaj takega, kot ga poznamo mi.

«Rdeči planet» je že iz pradavnih časov privlačeval človeško domišljijo. Za stare Kitajce je bil Mars «bog ognja». Babilonci so ga

imenovali Nergal po imenu svojega boga smrti in kuge. Grki pa so mu nadeli ime Ares, po svojem bogu vojne. Mars je bil tudi za Rimljane bog vojne. Šele v 17. stoletju pa so ljudje začeli opazovati planet s teleskopi. Številni zvezdopisanci so narisali Marsove mape, čeprav s številnimi napakami. Pozneje so odkrili še številne druge podrobnosti, kot na primer, da se površina planeta spreminja od poletja do zime. Potem so prišli na vrsto Marsovi prekopki. Leta 1870 je razvnelja mitalanske zvezdopisnekega observatorija Schiaparelli izdelal podrobno Marsovo karto ter poimenoval posamezne kraterje in dele planeta. Prav tako je narisal tudi številne prekope, za katere je menil, da so delo razumnih bitij. Po tem so si sledila opazovanja, ki so pripeljala do karte, ki jo je leta 1894 izdelal Lowell in na kateri je na stotine poklopil in

Vsa ta odkritja so seveda sprožila že staro vprašanje: ali so na Marsu razumna bitja. Začelo se je širiti mnenje, da v vesolju nismo samo mi ljudje. Te domneve so preplavile tudi določene zvrsti literature, saj je že leta 1898 H. G. Wells napisal pripoved «Vojna svetov».

V teh časih se je prepričanje, da živijo razumna bitja na Marsu tako okrepilo, da so nekateri začeli celo predlagati, naj se sibirski tundra uporabi kot ozadje za geometrične figure, ki naj bi Marsu dokazoval, da na Zemlji biva razumna bitja. Nekateri drugi pa so predlagali, da bi izkopali v Sahari jarke v obliki matematičnih simbolov, naj se ti jarci napolejejo s kerozenom in vodo in se zažgo, tako da bi jih Marsovci lahko videli ponoči.

Pozneje, leta 1920 je ameriški list «Scientific American» objavil predlog, da bi na Mars pošiljali signale z reflektorji.

Prepričanje, da na Marsu življenje, je ostalo do vesoljske ere, čeprav so raziskave že dokazale, da na rdečem planetu obstaja le neznatna atmosfera da

je tam malo vode, vladajo ledene temperature in da sonce s svojimi ultravijoličnimi žarki nemilostno bombardira Marsovo površino.

No, potem pa so tisti, ki so verjeli v življenje na Marsu, doživeli najhujši poraz. Leta 1944 je «Mariner 4» poletel okoli «rdečega planeta» in razdalji 10 tisoč kilometrov ter poslal na Zemljo slike, ki so kazale, da je površina planeta polna kraterjev in da je zelo podobna Luni. Toda tudi te ocene o puščavski naravi planeta niso dokončno porazile nepopustljiv optimistov. Leta 1965 je Carl Sagan, ki je bil tedaj neznani zvezdopisec na Harvardu, ki je danes eden najbolj znanih zagovornikov ideje o obstoju življenja na Marsu ter član ekipe, ki v Pasadeni analizira slike, ki jih pošilja «Viking 1», dobesedno rekel: «Če bi obstajala Marsova verzija» Mari-nerja 4 in bi tista ladja šla okoli Zemlje in poslala 22 slik, bi tudi na njih ne našli nobenega znaka življenja.» V resnici, če se proučuje stotine slik, ki so bile posnete s satelitov, ki krožijo soko nekaj sto kilometrov nad Zemljo, bi se ne moglo odkriti nekaj, za kar bi lahko rekli, da je znak življenja.

Saganovo prepričanje in prepričanje drugih, ki so verjeli, da je na Marsu življenje, se je okrepilo v letih 1971 in 1972, ko je bil «Mariner 9», s štirice, ki je bila oddaljena od Marsa komaj kakih 1300 kilometrov, poslal na tisoče slik, ki so nam povedale, da je Mars planet, ki se dinamično spreminja, ki ima hude vremenske spremembe, velika rečna kot-rta in jarke, ki jih je lahko ustvarila sama vodna stihija.

«Viking 1» se bo spustil na površino Marsa s hitrostjo okoli 10 m na uro. Takoj ko se bo prva od treh njegovih nog dotaknila tal, bodo avtomatsko prenehali delo motorji, 18 minut pozneje bo kontrolorji v Pasadeni zvedeli, če je bilo pristajanje pravilno.

«Vikingi» pa ne bo čakal na čestitke z Zemlje. Že nekaj sekund

po pristanku se bodo avtomatsko vključile kamere, katerih objektiv bomo obrnjeni navzdol. Posnele bodo eno od «vikingovih» nog in prostor okoli nje. Znanstveniki so programirali hitro snemanje, tako da bi čimprej spoznali, kakšna je struktura tal, erozija in kakšne so splošne, razmere okoli sonde v primeru, da bi jo kakka katastrofa prizadela takoj po njenem pristanku. Šest minut pozneje bo «Vikingi» polagoma dvignili svoje «očes» ter posneli prvo panoramsko sliko Marsove površine. Eno uro po pristanku bodo že razpolagali v Pasadeni s prvo serijo posnetkov Marsove površine. Pol ure pozneje bodo znanstveniki razpolagali že s panoramskimi slikami, da bi vsaj ugotovili točni kraj, kamor se je sonda spustila, ker je sicer z matične ladje ne morejo opaziti.

Možno je, čeprav ne preveč verjetno, da bodo že te prve slike pokazale, če je na Marsu življenje, ali če ga ni. Slika na kateri bi se videli ostanki kake rastline, ali kake okamenine, bi bile zadostovljive in tudi senzacionalne dokaz, ki bi utegnil za vedno spremiti človeško mišljenje o same-mu sebi, o njegovem svetu in o vesolstvu. V resnici sta Sagan in učenjak za genetiko Lederberg z vedno prepričana, da so se v hladnem in suhem marsovskem okolju utegnili razviti številni živalski organizmi. Ker imajo velike živali manjšo površino v odnosu do svoje prostornine in ker se toplota in vlaga izhlujejo skozi površinski sloj, organizmi, ki morajo zadrževati toploto in vodno težijo k velikim dimenzijam. Oba znanstvenika menita, da so med velikimi živalmi bitji, ki so se utegnili pojaviti na Marsu, «petrotragi» (kamno-žideci), ki dobi-vajo vodo in rudnine iz sten ter «kristofagi» (ledjo-žiti), ki se nahajajo pod ledom ter se bitja, ki ne-ka-ko podobne školjkam in ki razpolagajo s ščiti, ki jih bra-

(Nadaljevanje na zadnji strani)

PO PRIMORSKIH EMIGRANTSKIH KOLOVOZIH - DRUGI DEL

Začetek novega obdobja emigrantskih organizacij

S «šestojanuarsko diktaturo» razpust organizacije «Orjem»

V. Ivan Regent se spominja organizacije «Orjem» v svojih Spominih, ki so izšli pri Cankarjevih založbi v Ljubljani leta 1967. To pa je tudi vse, kar je doslej neko napisal o tej organizaciji. Na strani 185 piše:

«Leta 1928 sta mi tovariša Hreščak in Jože Pahor povedala, da se snuje organizacija primorskih emigrantov. Akcija za ustanovitve te organizacije je bila v rokah tovarša Ladislava Božiča, ki je povabil Hreščaka in Pahorja, da bi vstopila v organizacijo. Tako Hreščak kot Pahor sta imela za potrebno povedati Božiču, da bosta pristopila k organizaciji pod pogojem, če bo organizacija sprejela tudi mene. Povedala sta mi, da je bil Božič naravnost navdušen za to, da bi tudi jaz postal član te organizacije. Kmalu po ustanovitvi organizacije primorskih emigrantov mi je Božič, ki je postal njen predsednik, rekel, da ima društvo namen organizirati predavanja o razmerah v Italiji in o silah, ki podpirajo fašizem ter me vprašal, če bi hotel o tem predavati v društvu. Predavanje sem prevzel in bil v društvu tudi prvi predavatelj. Za menoj je potem predaval neko drugo. Po tem drugem predavanju je odbor organizacije sklenil, da smem v bo-

doče predavati v društvu samo jaz in nihče drug, ker da so prazni fraze, kakršne je stresal drugi predavatelj, že sili. Na pobudo te organizacije smo začeli nabirati tudi prispevke za primorske emigrante. In moram priznati, da smo leta 1928 nabrali lepo vsoto denarja, ki smo ga razdelili med emigrante».

Tako Regent v svojih Spominih. K njegovim besedam in trditvam pa moram dodati nekaj pojasnil. Organizacija ni nikoli zavirala vstopa emigrantom v svoje vrste. To bi bilo proti njenim demokratičnim načelom in njeni široki odprtosti. Hreščak in Pahor sta sodelovala v organizaciji že od vsega začetka, od leta 1927, torej pred prihodom Regenta v Ljubljano. Da je bil vstop v organizacijo možen brez vsakih pogojev, naj za zgled služi sprejem nekega makedonskega emigranta, ki je bil sprejet brez pomislekov in pogojev.

V organizaciji so lahko predavali vsi člani o primorskih in emigrantskih vprašanjih. Vabili smo tudi zunanje predavatelje. Sklep, da ne bi smel v organizaciji predavati nihče drug kot samo Regent, glavni odbor ni nikoli sprejel, čeprav je bilo veliko kritike na račun nekaterih frazerskih predavateljev. Tak sklep bi bil v

nasprotju z načeli svobode in odprtosti organizacije. Z omejitvijo svobode besede le na določene člane ali simpatizerje bi bil naredil glavni odbor kaj slabo uslu-go organizaciji. Kršil bi vsa določila pravil in načela demokracije, ki so vseskozi vodila organizacijo tako v njenem notranjem kot zunanem življenju.

Drži trditve, da sem se z vsem žiljem in bitjem oklepal organizacijo in se z vsemi silami in sposobnostmi trudil za njen obstoj in razvoj. Tako obsežno delo pa mi je omogočalo mesto glavnega tajnika, ki sem ga zasedal ves čas obstoja organizacije. Iz tega sledi, da nisem bil nikoli njen predsednik. To mesto sta zasedala najprej Fran Venturini in za njim Avgust Kozman.

V delu in pričakovanjih na potrjena pravila je potekalo leto 1928 in nastopilo 1929, ki je že takoj v svojem začetku prineslo državno Kraljevo šestojanuarsko diktaturo. Kaj bo z organizacijo? Pravila so že od prejšnjega leta ležala v Beogradu, a odgovora nobenega. Meseca maja 1929 sem bil v vsej naglici premeščen iz Ljubljane in vezi z organizacijo in ostalimi ob-dorniki so bile prekine. Mini-strstvo je sicer konec maja istega leta potrdilo pravila in jih vrnilo v Ljubljano. Kdaj in komu od obdornikov so bila izročena in če so sploh bila izročena, ne vem. Dejstvo je, da ob potrjenih pravih organizacija dejansko ni oživela. Že isto leto ali takoj v začetku leta 1930 pa je prišel iz Beograda še drugi dekret, ki je organizacijo razpustil. Z glavnim odborom so bile razpuščene tudi vse krajevne organizacije. Ko sem se v pozni pomlad istega leta vrnil v Ljubljano, nisem našel za organizacijo nobenega sledu. Spet sem bil tako rekoč «na cesti». Toda ne za dolgo. Nismo se dali ugnati. Začeli smo znova, žal takrat brez J. Pahorja, A. Hreščaka, I. Regenta in tovarišev ter njihovih idej. Nastopilo je novo obdobje emigrantskih organizacij in emigrantskega gibanja. Že v le-tu 1930 so začele rasti po Slove-niji nove emigrantske organizacije, društva, ki so si nadela nova imena, razobesila nove napise in nadaljevala z delom razpuščenih domačih primorskih mladinskih organizacij in društev. Pojavila so se prosvetno-kulturna in podporni emigrantska društva, ki jim tedanja oblast ni delala težav in je njihova pravila gladko potrjevala.

Lado Božič

Mario Zol v občinski galeriji

Mario Zol, ki smo ga bili pred leti vajeni pogosto srečavati na razstavah, si je zadnja leta privoščil daljši odmor, tako da se je v občinski galeriji sedaj predstavil šele po štirih letih. In ko so poznavci njegovih del tokrat stopili v občinsko galerijo, so kar obstali, kajti Mario Zol se je povsem spremenil.

Kakor je znano, je ta svojevrstni tržaški likovnik dolgo let «obdeloval» avtomobilske motorje, iz katerih je znal na srb avto-jstven način izdelati čudovite plastike, pravo kovinsko pesem. Tokrat pa je v občinski galeriji razstavil 13 večjih in manjših plastik, ki jih je sestavljal iz bleščic delov avtomobilskih karoserij. Zol je torej ostal zvest avtomobilu, a je z njega zvel v očelovalen drugi element in je iz kosov bleščic obli-bjačev sestavil zares tudi čudovite skulpture. Zanimivo je, da niti na dveh delih najmanjšega ele-menta, ki bi se ponavljali, ki bi drugega posnemal. V primerjavi s prejšnjimi svojimi deli je Mario Zol bolj popoln, na neki način bolj «fin», seveda v plemenitem smislu.

Poleg teh plastik razstavlja Ma-rio Zol še sedem «medaljonov», sedem kolajin iz medenine, v katerih je prav tako prikazal svojo pre-tinjenost. Razstava v občinski gale-riji bo trajala do 23. t.m.

VELE-IZIJA

RADIO

TOREK, 20. JULIJA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA	
Prvi kanal	
12.00	OLIMPIJSKE IGRE
13.00	Komentarij tekem DNEVNIK
14.00	V povezavi s satelitom — Montreal: OLIMPIJSKE IGRE
18.30	Program za mladino: SLIKE IZ SVETA
18.50	POVESTI O MORJU, tretja epizoda
20.00	DNEVNIK
20.45	Rod Mogador
21.50	DNEVNIK
22.00	Glasbena srečanja
22.30	V povezavi s satelitom — Montreal: OLIMPIJSKE IGRE
23.45	VESTI DNEVNIKA 1
	Vremenska slika in Danes v parlamentu
23.55	V povezavi s satelitom — Montreal: OLIMPIJSKE IGRE

Drugi kanal	
18.30	RUBRIKE DNEVNIKA
	Ankete — Šport — Parlament
19.00	Zgodbe jazza
20.00	VROČA LETA V CHICAGO
20.45	DNEVNIK 2 — ODPRTI STUDIO
	KAJ SE ŠALIMO?
	Peto nadaljevanje te oddaje, ki sta jo pripravila Marcello Marchesi in Gustavo Palazzo.
21.50	DNEVNIK 2 — Druga izdaja
22.00	DNEVNIK 2 — DOSSIER
	Ob zaključku DNEVNIK 2 — ZADNJE VESTI

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA	
Ljubljana	
17.20	Filmski pregled z OLIMPIJSKIH IGER, prenos
18.55	OBZORNIK
19.10	MORDA VAS ZANIMA: Bojan Adamić
19.45	NARODNA GLASBA
20.30	DNEVNIK
21.00	POGOVOR O...

Za nami je v Sloveniji najpomembnejši del vpisovanja javnega posojila za ceste in po dosedanjih rezultatih lahko rečemo, da so se Slovenci plebescitarno odločili za ta korak, s katerim se omogoča ureditev osnove, modernizacije in gradnje cestnega omrežja. V oddaji bo povzetih nekaj najpomembnejših izkušenj iz dosedanje akcije vpisovanja, zlasti v tistih občinah, kjer je odziv krajanov in organizacij združenega dela presegel načrtovane odstotke. Ta pripravljenost sodelovati pri financiranju prometnega omrežja ne bo ostala brez odmeva, saj bo ves presežek namenjen modernizaciji lokalnih cest.

21.55	H. Spring: ZANIKRNI TIGER, dramska nadaljevanka
22.45	POROČILA
22.50	Montreal: OLIMPIJSKE IGRE

Koper — barvna	
18.00	OLIMPIJSKE IGRE
20.30	ODPRTA MEJA
21.00	OTROŠKI KOTICEK
21.15	DNEVNIK
21.35	ČUDNA NEDELJA, film
	Komični film je režiral Marc Allegret. V glavnih vlogah igrajo Danielle Darrieux, Bourvil in Jean Paul Belmondo.
22.00	OLIMPIJSKE IGRE

Zagreb	
15.55	OLIMPIJSKE IGRE V PRETEKLOSTI
19.00	POROČILA
19.45	NARODNA GLASBA
20.00	DNEVNIK
21.00	DRUŽINA BOUSSARDEL, serijski film
22.40	DNEVNIK
22.55	Montreal: OLIMPIJSKE IGRE

TRST A	
7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15	Olimpijske igre: 19.20 Na naših trgih: 20.35 Jazz: 21.20 Radijska igra: 22.00 Olimpijske igre.

RADIO 2	
7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30	Poročila: 7.50 Drugi dan: 8.45 Burt Bacharach in Shirley Bassey: 9.55 Popevke za vsakogar: 12.40 Alto gradbeno: 14.00 Plošče: 15.00 Tili: plošče: 16.00 Olimpijske igre: 18.30 Radijska diskoteka: 19.55 Supericon: 21.29 Popov: 22.40 Klasična, lahka in folk glasba.

SLOVENIJA	
7.00, 8.00, 11.00, 13.00, 16.00	Poročila: 6.15 Danes za vas: 7.20 Rekreacija: 7.50 Na današnji dan: 9.08 Glasbena matineja: 10.05 Počitniško popotovanje: 10.20 Lahke note: 10.49 Slovenske ljudske: 11.35 Turistični napotki: 12.03 Promenadni koncert: 13.10 Danes smo izbrali: 13.40 Po domače: 14.00 Lanes do 14.00 13.30 Priporočila vam: 15.40 Na poti s kitaro: 16.45 «Vrtlik», 17.45 Spomini in pisma: 18.00 Studio ob 18.00: 19.00 Koncert na željo: 20.40 Ansambel Deča Zgornja: 20.50 Lahko noč, otroci: 21.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi: 21.30 Radijska igra - Fete Dek: Medkrajevna: 22.10 Zvočne kade: 23.20 Poja jug. glasbe: 00.05 Literarni nokturno: 00.15 Popevke se vrstijo: 01.05 MONTREAL 76.

RADIO 1	
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00	Poročila: 6.30 Olimpijske igre: 8.30 Jutranje popevke: 9.00 Vi in jaz: 12.10 Četrti program: 14.00 Drobce satire: 15.30 Strnjena ko-medija: 15.45 Italijanski motivi:

103.

ISTRSKI ODRED

(ODLOMKI IZ KNJIGE V AVTORJEVEM IZBORU)

Vsekakor je bilo taborišče že predolgo (od 4. januarja) na tem kraju, zato ga je sovražnikova obveščevalna služba s pomočjo svojih informatorjev izsledila. Nato pa so začela poveljstva 2. in 4. polka 1. srbskega prostovoljskega korpusa, 502. četniškega liškega korpusa in pripadniki Slovenskega narodnega varnostnega zbora pod vodstvom nemških oficirjev pripravljati obsežen napad nanj. Dne 8. februarja zjutraj so ga res napadli in razdejali.

Razmere na Gornji Pivki pa so bile za partizane januarja in februarja 1945 vse bolj kritične, ker so se tam biralce četniške in nedivčevske enote. Večina ljudi je bila sicer zvesta narodnosovobodnemu gibanju in je v njem tudi aktivno sodelovala. Navzlic temu pogosti vdori enot 2. in 4. srbskega prostovoljskega polka ter četniških odredov od decembra 1944 dokazujejo, da so imeli ti kvintlingi po nekaterih vaseh tudi svoje redke pristaje, ki so jih obveščali o premikih partizanov in delovanju domačinov za NOB. Tako so 17. in 25. januarja 1945 na Baču zaplenili večje količine papirja, namenjenega tehnikom osrednjega slovenskega političnega vodstva, presenetili in pobili nekaj kurirjev ter odpeljali nekatere terenske aktiviste. Razmere pa so se še poslabšale, ko sta se 2. februarja naselili na

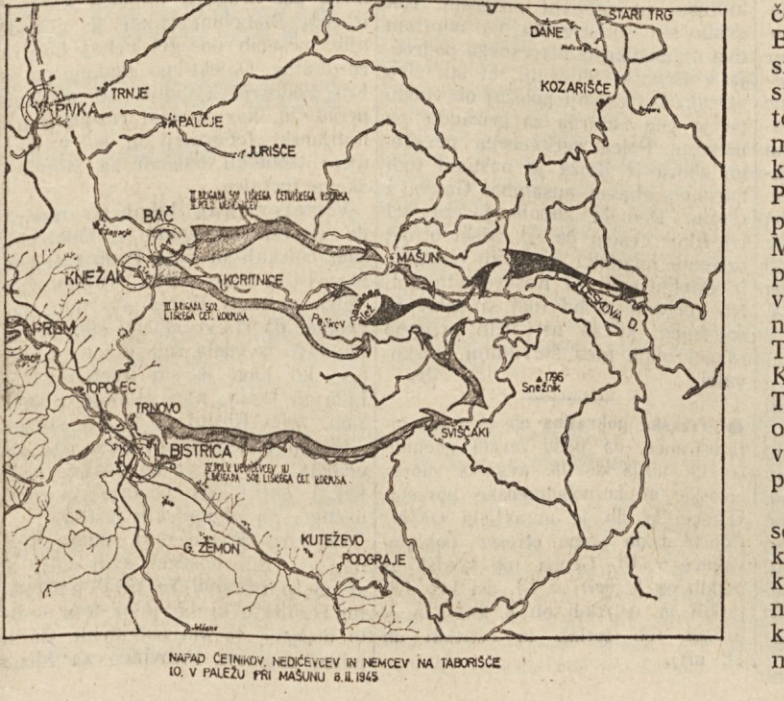
Bač 2., v Knežak pa 3. brigada 502. liškega četniškega korpusa s približno 800 oboroženimi pripadniki in člani njihovih družin. Četniški poveljstva sta razvili načrtno propagando in si z njo pridobili nekaj simpatizerjev, kar lepo dokazuje njihov miting na Baču 10. februarja, na katerem se je zbralo — kot je 12. februarja poročal obveščevalni center KIVP — precej domačinov. Nekateri izmed njih pa so celo pritrtili vzklizu četniškega govornika: «Živel kraj Peter!»

V takšnih razmerah so bili prihodni kurirjev, patrol in obveščevalcev ter prevozi materialov za enote VII. korpusa iz Primorske na Dolensko in delo terencev na piskem območju vse težji. Navzlic težavam pa je obveščevalcem komande istrskega vojnega področja le uspelo 5. februarja zvedeti, da je pred nekaj dnevi prispel v štab 2. polka srbskega prostovoljskega korpusa v St. Peter neki domobranski oficir in da bodo tam verjetno izdelali načrt za obsežnejše ofenzivne operacije proti partizanom na Snežniškem pogorju. Izhodišča za ofenzivo pa da bodo sovražnikove postojanke Postojna, St. Peter in Ilirska Bistrica na zahodni, Rakek in Cerknica na vzhodni strani. Dne 7. februarja je obveščevalni center KIVP poročal, da je prišlo iz St. Petra na Bač kakšnih 300 pripadnikov 2. polka 1. srbskega prostovoljskega korpusa in nekaj Nemcev. Šel obveščevalnega centra Jože Marjek - Joco pa je po premikih sovražnikovih enot celo sklepal, da gre za priprave na ofenzivo.

Iz poteka sovražnikovih operacij 8. februarja je mogoče utemeljeno sklepati, da je načrt za napad na taborišče 4. bataljona najverjetneje izdelan v štabu 2. srbskega prostovoljskega polka v St. Petru med 3. in 7. februarjem po nemških navodilih. Hkrati pa je potek operacij delno potrdil tudi predvidevanja obveščevalcev KIVP, saj je šlo za usklajene operacije iz napovedanih izhodišč, vendar je bil

njihov cilj tisti dan, predvsem izdano taborišče 4. bataljona in ne splošna ofenzivna akcija.

Čeprav so obveščevalci KIVP pravočasno odkrili sovražniške namene in pravilno sklepali o smereh njegovega napada — četudi niso ugotovili, da sovražnik ve za taborišče 4. bataljona, ki je zato glavni cilj ofenzivnih priprav — bi se bili utegnili v taborišču izogniti presenečenju, če bi bili v noči na 8. februar dobili poročilo področnega

obveščevalnega centra z dne 7. februarja. Ker ga pa tedaj — kot dokazujejo pričevanja udeležencev — n.udi dobili, niso resno računali na sovražnikov napad in se tudi niso nanj pripravili, pač pa so le poostriili varnostne ukrepe — maskirali dohode itd. Ukrepali so začeli šele tedaj, ko je izvidnik opazil bližajoče se sovražnike.

Napadale so tri kolone, v katerih je sodelovalo pod vodstvom 9 nemških oficirjev okoli 2000 mož — prtežno četnikov iz 1., 2. in 3. liške brigade iz postojank v Ilirski Bistrici, na Baču in v Knežaku ter pripadnikov 2. in 4. srbskega prostovoljskega polka iz St. Petra in Ilirske Bistrice. Kolone so izvedle obsežen obkoljevalni manever — težke mitraljeze, minomete in strelivo jim je nosilo 23 mul — čeprav jih je na premikih oviral meter visok sneg, ker so bile gazile na cestah Gornje Pivke proti Mašunu. Prva kolona je krenila kmalu po polnoči z Bača po cesti proti Mašunu in že zjutraj postavila zasede ob cesti od Mašuna proti Vratom in Grdi Dragi. Druga je odšla že prej iz Ilirske Bistrice, prispela zjutraj na Sviščake in postavila zasede ob cesti, ki drži iz južne smeri proti Mašunu, neka njena enota pa se je iz smeri bližala taborišču. Tretja kolona, sestavljena pretežno iz četnikov, je šla iz Knežaka in z Bača po cesti skozi Koritnice proti Mašunu. Ta naj bi bila neposredno napadla taborišče. Zato so njeni oficirji v Koritnicah prisilili nekaj domačinov, da jih vodijo proti taborišču, vendar so jih ti zapeljali po daljših poteh globlje v gozd.</

Štirinajsta razstava domačega terana v Repnu

V petek je bila v Kraški hiši v Repnu odprta 14. razstava domačega terana. Na sliki: župan dr. Pavel Colja pozdravlja goste in razstavljalce

V večernem hladu je bilo ob kioskih in pri mizah zelo prijetno in veselo ob dobri zdravi pijači in pršutu

Večer mladine s Krmenke in od Domja

Na Krmenki je mladina priredila v soboto zvečer družabni večer za vse, ki so sodelovali pri izvedbi letošnjega vaškega praznika

Otvoritve so se udeležili tudi župan iz Sežane Boris Bernetič (v sredini) in drugi gostje, med katerimi gen. konzul SFRJ Ivan Renko

Domače žene so prisostvovalle odprtu razstavi v narodnih nošah. Ta lepa tradicija ima v Repnu še mnogo pristašev in se nadaljuje pri mladih

Kot na vsakem pravem prazniku, tudi tu ni manjkalo kulinarčnih dobrot na »čaru«: pekli so ribe, piščance, čevapčiče in drugo

Tradicionalna šagra pod »Žrebčevem« v Ricmanjih

Na letošnjem tradicionalnem vaškem prazniku v Ricmanjih so izročili svojemu namenu novo ploščad, ki bo služila za razne prireditve. Na sliki: odbornik dolinske občine Stojan Sancin reže trak

Tudi tukaj ni manjkalo narodnih noš. Vanje so se oblekli domači otroci. Lepo jih je bilo videti in tudi zaplesali so

Festival komunističnega tiska

Festival komunističnega tiska na velesejmskem razstavišču je končan. V kulturnem delu programa se je zvrstilo več domačih in tujih ansamblov. V soboto je nastopil tudi Tržaški partizanski pevski zbor

Oba večera je na prazniku igral domači ansambel z lepim slovenskim imenom »Pomlad«, ki ima tudi svojo pevko

Domača godba na pihala, ki jo vodi Krizanowski, je priredila samostojen koncert in pokazala, da z uspehom goji to glasbeno zvrst

V torek je bil gost festivala sovjetski kolhozni folklorni ansambel »Iskorka«

Fotografije v knjigarni

V Tržaški knjigarni razstavlja svoje fotografije fotoamater David Esina. Pokazal je slike iz Rižarne in tihožija

Srečanje handikapiranih na Opčinah

V nedeljo dopoldne so se na gradbišču doma handikapiranih na Opčinah sestale delegacije iz Slovenije, iz Vidma in iz Trsta in razpravljale o svojih problemih

V petek je nastopila domača folklorna skupina »Štu ladi« in požela lep uspeh

Montreal

Montreal

Montreal

Prvi svetovni rekordi v plavalnem tekmovanju Monopol ZDA v delfinu - Premoč deklet NDR

Padel je tudi najstarejši rekord v plavanju (Naber 56" 19 na 100 m hrbtno) - Odličen dosežek B. Petriča na 1500 m

Prvi dan plavalnega tekmovanja se je zaključil z jasnimi vodstvom ZDA. Proti že vnaprej oddani kolajni v štafeti 4x100 m mešano za ženske NDR so plavalci ZDA osvojili kar trojno zmago na 200 m delfinu, kjer je pred finalno tekmo svetovni rekord pripadal vzhodnemu Nemcu Pytlu.

Štafeta je potekala v popolni premoči nemških plavalcev, ki so zmagale s približno 15 m naskoka nad ZDA in Kanado. Nemke so tudi postavile nov svetovni rekord.

Finalne na 200 m delfinu za moške je bil skrajno razburljiv. Najprej je na zunanji progi potegnil Forrester, ki se v predtekovanju ni posebno izkazal. Po 100 metrih je začel Forrester zaostajati. V vodstvo je najprej prišel Gregg, 25 m pred koncem pa svetovni rekordar Pytl. Ko je že kazalo, da bo finale odločil v svojo korist so nanj masovno navahili vsi trije Američani in odnesli vse tri kolajne. Presenetljivi Brunner, ki je v Montreal prišel kot tretji sta oba plavalca pod rekordom Pytla. Ob nagradenju in že prej v vodi se Brunner dolgo časa ni mogel prepričati, da je res dosegel svetovni vrh. Golgav (obril se je, da bi vodil nudni manjši odpor), se je obračal na vse strani in iskal koga, s katerim bi se sprostil. Malo je manjkalo, da se od sreče ni razjokal.

IZIDI

- 200 m delfin (moški)
1. Mike Brunner (ZDA) 1'59"23 (nov svetovni rekord)
 2. Steve Gregg (ZDA) 1'59"34
 3. Bill Forrester (ZDA) 1'59"36
 4. Roger Pytl (NDR) 2'00"42
 5. Michael Kraus (ZRN) 2'00"46
 6. Brian Brinkley (VB) 2'01"49
 7. Jorge Delgado (Ekvador) 2'01"55
 8. A. Manacinski (SZ) 2'04"61
- 4x100 m mešano (ženske)
1. NDR (Richter, Anke, Pollak in Ender) 4'07"95 (nov svetovni rekord)
 2. ZDA (Jezeck, Siering, Wright in Babashoff) 4'14"55
 3. Kanada (Hogg, Corsiglia, Sloan in Jardin) 4'15"22
 4. Sovjetska zveza 4'16"05
 5. Nizozemska 4'19"93
 6. Velika Britanija 4'23"03
 7. Japonska 4'24"47
 8. Avstralija 4'25"91

V polfinalih prvega dne je padel tudi najstarejši svetovni rekord v plavanju. Američan John Naber je potrdil vloga favorita na 100 m hrbtno in razdaljo preplaval v 56"19 ali 11 stotink hitreje kot Matthes leta 1972. Naber je absolutni favorit za prvo mesto v finalu. Matthes je sicer zmagal v svoji seriji, očitno pa z zlato ne bo nič. Potruditi se bo moral celo če bo hotel priti do ene od kolaj. V finale se je uvrstil tudi Avstralec tržaškega porekla Tonelli.

Protiutez temu predvidenemu porazu je na 100 m prosto za ženske Kornelia Ender. Izkazala se je gotovo kot najhitrejša. Američanka Babashoff ji kljub dobremu finišu ne bo dourasla.

V predtekovanju na 200 m prosto za moške je zah. Nemec Steinbach dosegel nov evropski rekord 1'51"41. Rekorden je bil tudi Italijan Guarducci s časom 1'53"72, medtem ko je Pangaro plaval v 1'55"30. Najboljši čas je dosegel Američan Bruce Furniss z 1'50"93. V finalu bodo igrali trije Američani, dva zahodna Nemca in dva Sovjeta ter en Anglež.

V predtekovanju na 100 m hrbtno je Jugoslovian Nenad Miloš dosegel nov državni rekord s časom 1'00"7.

V finale na progi 1500 m prosto so se po predvidevanju uvrstili vsi trije Američani. Najboljši je bil Hartloff s časom 15'20"74. Avstralec Holland je dosegel tretji najboljši čas 15'25"39. V finalu bo plaval še drugi Avstralec Metzker, Brazilce Madrugá, Madžar Wladar in Sovjet Sahnikov. Wladar je postavil nov evropski rekord 15'37"61. V seriji kjer je Wladar dosegel rekord je plaval tudi Jugoslovian Petrič. Dosegel je 4. mesto z odličnim državnim rekordom 16'03"92. Cilj Petriča za olimpijske igre je bil čas 16'13". Dejansko je bil torej občutno boljši.

Italijan Lalle se je s 16. časom uvrstil v polfinale na 100 m prsno. Lalle je dosegel čas 1'08"38. Na tej progi je Američan John Hencken izenačil svetovni rekord s časom 1'08"38. Jugoslovian Divjak je dosegel poprečen čas 1'08"31 in tako izpadel.

MLADINSKA DELOVNA AKCIJA BENEČIJA 76

Od 1. do 10. in od 10. do 20. avgusta

Prijave sprejemajo prosvetna in športna društva ter urada SPZ in ZSSD v Trstu, tel. 31-119 in v Gorici urad v Ul. Malta 2 (Vili Prinčič), tel. 24-95

Prvo kolajno letosnjih iger se dočeli v streljanju, in sicer v disciplini s prostico. Slika ili so strelci NDR, ki so osvojili zlato odličje z Uwejem Potteckom in srebrno s Haraldom Vollmarom. Zmagovalec je tudi postavil nov olimpijski rekord s 573 točkami (od 600 možnih). Tretji je bil Avstrijec Rudolf Dollinger. Po vsaki od šestih serij je prišlo do velikih sprememb, predvsem

v prvi pa so poznejši zmagovalci imeli veliko težav, saj so vsi dosegli zelo nizke rezultate. Tako je na primer tretje mesto imel Italijan Tondo, ki je zaradi 88 točk sicer že obupaval. Italijani se je pozneje uvrstil na šesto mesto, ki predstavlja zanj vseeno uspeh.

- Vrstni red:
1. Uwe Potteck (NDR) 573 točk
 2. Harald Vollmar (NDR) 567
 3. Rudolf Dollinger (Av.) 562
 4. Heinz Merte (ZRN) 560
 5. Ragnar Skanaker (Sve.) 559
 6. Tondo (It.) 559
 7. Grigory Kosik (SZ) 559
 8. Dentcho Denev (Bol.) 557
 9. Alves De Souza (Braz.) 555
 10. Hershel Anderson (ZDA) 556

Veter je močno oviral tudi tekmovalce v olimpijskem jarku. Mnogi favoriti, med katerimi Italijan Basagni in Francoz Carrega (prvi in drugi v Münchnu) sta trenutno precej v ozadju, vodi pa malo poznani Američan Haldeman z 72 točkami od 75 možnih. Drugo mesto delijo Italijan Baldi, Američan Dixon in Kanadčan Primrose z zadetkom manj. V tej disciplini pa je zelo lahko izgubiti ali nadoknaditi veliko mest, tekmovalci pa je še zelo dolgo.

MONTREAL, 19. — Kolesarsko moštvo Sovjetske zveze je osvojilo zlato kolajno v ekipni vožnji na 100 km na kronometer. Drugi so se uvrstili Poljaki z zaostankom 20 se-

kund, tretji pa so bili Danci. Sovjeti so takoj prešli v vodstvo ter ohranili prednost vse do cilja. Pozna reakcija Poljakov, je omogočila SZ lahko in prepričljivo zmago, kljub močnemu vetru, ki je oviral tekmovalce skozi celo prego. Velik boj pa se je vnel za ostale uvrstitve, kjer so se morali Danci pošteno potruditi za osvojitve bronaste kolajne.

Italijani so bili z enajstim mestom poprečni.

- To je končna lestvica:
1. SZ (Cukanov, Caplign, Kaminski, Pikkus) 2.08'53"
 2. Poljska (Mytnik, Novicki, Szozda, Szurkowski) 2.09'13"
 3. Danska (Blaudzun, Frank, Hansen, Lund) 2.12'20"
 4. ZRN 2.12'35"
 5. Češkoslovaška 2.13'10"
 6. Velika Britanija 2.13'13"
 7. Švedska 2.13'17"
 8. Norveška 2.13'43"
 9. Avstralija 2.14'39"
 10. NDR 2.14'50"
 11. Italija 2.14'50"

MONTREAL, 19. — V prvem kolu olimpijskega rokometnega turnirja v

Montrealu, ni prišlo do presenečenja. V najvažnejši tekmi skupine A je Romunija zaslužno premagala reprezentanco Madžarske. Romuni, ki veljajo za glavne favorite tega turnirja so pokazali lepo in učinkovito igranje.

V B skupini je Jugoslavija premagala domačo ekipo Kanado. «Plavi» so igrali poprečno in lagodno, kar je lahko razumljivo (saj Kanada ni mečna ekipa), ampeč je obenem znak nepripravljenosti.

IZIDI

- SKUPINA A
SZ - Japonska	26:16
Jugoslavija - Kanada	22:18
ZRN - Danska	18:14
- SKUPINA B
Romunija - Madžarska	23:18
Češkoslovaška - ZDA	28:20
Poljska - Tunizija	26:12

Tekmovalci v boks se je pričelo v veliki zmešnjavi. Ta panoga je morda največ utrpela po bojkotu afriških držav, ki so se v njem predstavile z zelo številnimi in večkrat

kvalitetnimi zastopstvi, tako, da so celo nameravali ponoviti zrebo. Očitno pa bi to pomenilo veliko izgubo časa in sprožilo val polemik, zato so se raje odločili, da odsotne enostavno diskvalificirajo. Prvi dan je bil precej trd za Italijane, ki so imeli pri zbiru smola. Tako je Pirastu v lahki kategoriji izgubil z močnim Portoricanom Andinom, ki ga je prekašal v tehničnem znanju. Zappaterra pa je moral predati dvoboj Američanu Mc Kenzieju, enemu izmed favoritov v svoji skupini (velter). Edino zmago je tako zabeležil Onori, ki je v petelinji kategoriji odpravil Egipčana Mahrana. Sodniki so mu prisodili zmago z 2 do 4 točkami prednosti.

Edini Jugoslovian, ki je nastopil v uvodnem dnevu je bil Ace Rusevski. ki je v lahki kategoriji premagal mečnega Irea Hamilla. V prvi rundi je Jugoslovian doživel kar dva K.D. nato pa si je opomogel in zadal nasprotniku enako breme. Znaga je bila zanesljiva, čeprav je Jugoslovian pokazal zelo poprečno obrambo. Njegov nasprotnik v drugem kolu bo Andino.

Med ostalimi, ki so nastopali v nedeljo, je izstopal Američan Leonard, ki je premagal Šveda Carlssona s taktiko, ki spominja na boljše Claya, trdi Tajc Boofuvong, ki je nasprotnika odpravil v par sekundah s strašnim K.O. in Sovjetski boksač Račkov.

NESREČEN ZAČETEK OLIMPIJSKIH PRVAKOV

POLJSKA SAMO REMIZIRALA S KUBO

Bistveno spremenjena predvidevanja o dveh razredih

MONTREAL, 19. — Prvi izidi olimpijskega nogometnega turnirja so dokaj presenetljivi. Reprezentanca Poljske, tretjevrščena na svetovnem prvenstvu v Münchnu (Poljaki igrajo z isto reprezentanco, ker so njeni igralci amaterji) je remizirala z reprezentanco Kube ob izidu 0:0. Tudi Brazilija in NDR sta se sporazumeli za neodločen rezultat.

Do odkritja je prišlo potem ko je angleški tekmovalac protestiral, ker je bil prepričan, da ni bil zadet. Onsenko se je izgovoril, da si je meč sposodil. Ker pa ni znal razložiti njegov izvor so ga izločili iz tekmovalca.

Mednarodni olimpijski odbor je odobril znak za 22. igre, ki bodo čez štiri leta v Moskvi.

Na belem polju bo narisana silhueta kremeljskega stolpa «Silhuetka» z zvezdo, pod njo pa stiliziran oder zmagovalcev in atletsko tekašice.

Igre štirih krogov

Zadeva o afriških državah, ki so zapustile olimpijske igre se še ni pomirila. Nasprotno se javnost koga naj zaveda, pa je problem Tajvana zaostajajo po uspehih. Vzhodni Nemci so v kvalifikacijskih regatah dokazali, da bodo levji delež kolaj. pobrali prav oni.

Veslaško tekmovalstvo je se ugodno začelo tudi za Jugoslavijo. Dvojec brez krmarja Celent - Mrduljas je zmagal v svoji skupini, dvojka Majstorović - Pancio pa je s tretjim mestom tudi napredovala v polfinale.

Od italijanskih posadk so se naravnost v polfinale uvrstili četverci brez krmarja, dvojec s krmarjem in skifist Biondi.

Za žrtve smo izbrali prof. Epidija Košto, operaterja psihopedagoške službe za srednje šole na Tržaškem. Zanimal nas je njegov odnos do pojasa mladih vrhunskih športnikov.

«Se vam ne rdi, da so mladi športniki - gre predvsem za plavalce in telovadke - podvrženi prevelikemu psihološkemu pritisku? Zanima nas predvsem vaše stališče do njihove odgovornosti pred državo za katero nastopajo.»

«Problem mladih športnikov, ki nastopajo na olimpijskih igrah, bi se ne smelo nikoli postaviti preost, mladinci ali mladinke pri 13 in 14 letih starosti, so fiziološko in tudi psihološko ne razviti in v ta okvir je treba postaviti tudi njihov nastop. Smatram, da se oni niti ne zavedajo kakšnih posebnih, režimo državnih, obveznosti in tekmujejo iz svojega navedenja. Verjetno je tudi njihova odgovornost večja pred družinskimi ali raje šolskim krogi.»

«Zanimajo me tudi komisije pred katero bi se predstavil mlad športnik, ki bi moral mesec zatem nastopiti na olimpijskih igrah. Bi mu pomagali, da premosti solsko oviro in se v miru pripravlja na športni nastop?»

«To je hudobno vprašanje. Mislim, da je treba pri mladih ljudeh vzeti v poštev njihov razvoj v celoti in ne potiskati mladega človeka v eno samo smer. Vsako popuščanje bi iz vzgojnega vidika dalo mlademu človeku zgrešeno sliko o njegovih sposobnostih in o življenju.»

Rolandov prstan

Vzhodnonemška plavalca Kornelia Ender se pred vsako tekmo obrne k sodniku svoje proge in ga poprosi za uslugo. Ker ji sodnik usluge naveda ne odreče mu Kornelia izroči prstan. Po tekmi se najprej posuši, vzame prstan nazaj in si ga natakne.

Kornelia se je pred kratkim zaročila z rojakom Rolandom Matthesom.

Vsemogočni meč

Boris Onsenko, sovjetski piterobojec in olimpijski prvak je na najbolj klavrn način zaključil montreal ske igre.

Med tekmovalcem v sabljanju so sodniki odkrili, da vsebuje njegov meč elektronsko napravo, ki lahko povzroča prizig žarnice tudi če se meč ne dotakne nasprotnika na predvidenem mestu.

Danes Italijani in Jugoslovani

Italijanski olimpijci bodo danes zaposleni na vso moč, saj bodo nastopili v kar štirinajstih panogah. Prvi bodo začeli s svojimi naskoki sabljači, ki bodo opravili izločilne dvoboje v moškem fletu. Strelci (zadnja serija 50 glinastih golobov) in tekmovalci v modernem piterobiju (streljanje) bodo startali le malo kasneje. Zjutraj bosta obe posadki (četverec «s» in dvojni dvojec) opravili repešaje, košarkarji bodo igrali s šibkim Egiptom, Barrelli in Roncellijeva bosta plavala, v grško - rimski rokoborbi pa bo opravilo pet italijanskih tekmovalcev prvo kolo. Zjutraj bodo tekmovali tudi kolesarji (izločilne vožnje v zasledovanju posameznikov) nato pa bo še popoldne (km s stoječim startom - finale), poskušal Marino iztržiti čimveč. Popoldanske ure bodo pomembne tudi za telovadce (proste moške sestre), vaterpoliste (derbi z Jugoslavijo), odbojkarje (bo Japonska že druga preprežena ekipa za «azzurre»), v dejanju nju uteži bo Tani nastopil v finalu, Computaro bo boksal v izločilnem delu tekmovalca, jadralci pa bodo v šestih kategorijah opravili drugo regato.

Jugoslovani prav tako ne bodo mogli držati rok križem. Košarkarjem se obeta trda tekma z nevarnimi Čehoslovaki, za rokometse bo lahko tekma z Dansko zelo spolek teren (saj so Danci v tem sportu vse prej kot novinci), osrednji dogodek za celotno jugoslovansko odpravo pa bo prav gotovo vaterpolsko srečanje z Italijo. Sačirovič bo boksal v mušji kategoriji, Sumić bo sodeloval v cestni kolesarski dirki, med plavalci pa bo ponovno skočil v vodo presenetljivi Borut Petrič in sicer v kvalifikacijah na progi 400 m prosto.

RAZBURLJIVI EKIPNI ŠPORTI

Nizozemska presenetila v hokeju in vaterpolu

Italija (8:6 proti Kubi) že v finalu

MONTREAL, 19. — Začel se je tudi turnir v vaterpolu, kjer so zabeležili nekaj presenetljivih rezultatov. V B skupini je SZ remizirala z Romunijo (5:5), v A skupini pa je Jugoslavija remizirala s Kubo (4:4). Tudi Madžarska je le s težavo odpravila reprezentanco Avstralije, in sicer s 7:6. Izmed favoritov je prepričljivo zmagala le Italija proti slabi ekipi Irana (12:1). Nizozemska je premagala Mehiko (5:3), ZRN pa Kanado (5:0).

V nadaljevanju vaterpolskega turnirja je prišlo do velikega presenečenja. Nizozemska je premagala Sovjetsko zvezo z rezultatom 3:2. Po treh četrtinah so Nizozemci vodili celo s 3:1.

Italija si je že zagotovila nastop na finalnem turnirju z zmago nad Kubo (8:6).

KOLAJNE

NDR	2	1	0
Sovjetska zveza	2	0	0
ZDA	1	2	1
ZRN	1	1	0
Madžarska	0	1	0
Poljska	0	1	0
Kanada	0	0	1
Iran	0	0	1
Danska	0	0	1
Avstralija	0	0	1
Švica	0	0	1

Ostali izidi:

Romunija - Mehika 8:3
Madžarska - Kanada 4:2

Španija je izsilila neodločen izid v tekmi v hokeju na travi proti Pakistanu. Bivši svetovni prvaki so po vodstvu 2:1 v prvem polčasu dovolili Špancem, da so izenačili na 2:2. Neprijetno se je za druge velike hokeja na travi Indije končalo srečanje proti Nizozemci. Slednji so zmagali z gladi 3:1.

V strelskem tekmovalstvu z malokalibrsko karabinko iz ležečega položaja je zmagal zah. Nemec Karl Heinz Smieszek. Določanje vrstnega reda je bilo zelo razburljivo. Najprej so na 3. mesto postavili Danca Clausena, po dolgem preverjanju pa je bila bronasta kolajna dodeljena Švicarju Mullerju.

Končni vrstni red:

1. Smieszek (ZRN) 599 točk
2. Lind (ZRN) 597
3. Muller (Švica) 595

V tekmovalstvu iz olimpijskega jarka je prevzel vodstvo Italijan Baldi.

Po prvi disciplini (jahanje) modernega piterobija vodi med posamezniki Kanadčan Skene pred Dancom Steffensenom. Med ekipami je prva Švedska pred Francijo. Najboljši Italijan Cristofori je deveti, Italija pa je na odličnem 4. mestu.

«Plavi» - zadovoljivo

(Naš poseben dopis iz Montreala)

Tudi danes lahko poročamo iz Montreala o razveseljivih dosežkih jugoslovanskih tekmovalcev. Mlademu Borutu Petriču sicer ni uspelo napredovati v višje kolo, vendar pa je postavil med plavanjem na najdaljši progi kar dva jugoslovanska rekorda, saj je pri 800 metrih obrnil pri času 8'27"36, poleg tega pa je tudi na cilju popravil državni rekord za mnogo več, kot so pričakovali največji optimisti.

Dirjak je plaval v peti skupini na 100 m prsno brez večjih ambicij in se je med šestindesetimi plavalci uvrstil na 25. mesto lestvice.

Nastopila sta tudi dva boksarja, ki sta se skušala uvrstiti v višje kolo. To je uspelo le Vujkoviću, ki je pokazal v srednji kategoriji izvršten boks. Portorican Betancourt je gladko premagal, saj so mu sodniki prisodili zmago kar s 5:0.

V poltežki boksaški kategoriji je nastopil Popović, vendar je naletel v Poljaku Gortatu na premočnega nasprotnika.

Jutri bodo imeli plavalci več zahtevnih nastopov, zlasti v košarki, vaterpolu, pa tudi rokometu in drugod, o čemer pa bomo poročali po zaključku teh srečanj.

FRANCI PAVŠER

Finalna tekmovalja

Danes bodo podelili šest zlatih kolaj. Finalna tekmovalja bodo namreč naslednja:

KOLESTARSTVO: km s stoječim startom.

PLAVANJE: 1500 m prosto moški

400 m prosto ženske

100 m prsno moški

skoki, ženske s deske.

STRELJANJE: glinasti golobi.

Razburljiv prizor med tekmo Italija - ZDA

V PRVIH TEKMAH MOŠKEGA KOŠARKARSKEGA TURNIRJA

Predvidena zmaga Jugoslavije Italija proti ZDA razočarala

Portoriko je proti «plavim» le v začetku zaigral uspešno - Tudi Meneghinova odsotnost je doprinesla k visokemu porazu «azzurrov»

Jugoslavija — Portoriko 84:63

JUGOSLAVIJA: Georgijevski 2, Klačunović 10, Jelovac 4, Žižić 5 (1:2), Jerkov 10 (6:6), Knežević 13 (3:4), Čosić 8, Šolman 6, Varnić 13 (3:4), Dalipagić 12, Delibašić 14 (4:4).

PORTORIKO: Lee 17, Vicens 2, Rivera 10, Brignoni 2, Rodríguez 12, Alvarez 2, Blondet, Thordsen 2, Ortiz 2, Cruz, Dalmáu 6, Brown 8.

KAZENSKI METI: Jugoslavija 14:16, Portoriko 1:2.

V prvi tekmi finalnega dela olimpijskega košarkarskega turnirja je Jugoslavija s prepričljivo zmago odpravila reprezentanco Portorika z rezultatom 84:63.

Portorikanci so «plavim» nudili žilav odpor le v uvodnem delu tekme, ko so bili celo v vodstvu. Novosel je na igrišču poslal strاندantno postavbo Čosić, Jelovac (ki je hitro okrevaj po poškodbi), Dalipagić, Klačunović in Slavnić. Ta peterka pa se proti hitri Portorikanom ni obnesla. Visoki Brown je večkrat ukanil Jelovca in polni jugoslovanski koš. V 15. minuti so Nssalkovi varovanci vodili kar s sedmimi koši razlike. Tedaj je Novosel poslal na igrišče Žižića in Delibašića in «plavi» so s hitrimi in učinkovitimi protinapadi povedli prvič pri rezultatu 26:25.

Odločilni udarec pa je Jugoslavija sprožila v drugem polčasu. Peterka Žižić, Jerkov, Šolman, Delibašić, Slavnić in slednjič Žižić, Klačunović, je z duhovito in spektakularno igro popolnoma zmedla nasprotnike.

Jugoslavija je na splošno zadovoljna, njena realna moč pa je še neznanka, kajti slabi Portorikanci, ki so popolnoma razočarani, niso predstavljali resnejše preizkušnje.

Italija — ZDA 86:106

Italija je proti Američanom razočarala. ZDA so z agresivno igro v obrambi ter s točno in hitro v napadu, popolnoma nadkrilile «azzurre». Predvsem sta bila učinkovita May (16 pik) in Dantley (22), Kupchak pa je nadigral italijanske centra Serafinija in Vendemina.

V delno opravičilo Primovim varovancem je odsotnost Meneghina (zaradi poškodbe), ki je negativno

TV

TOREK, 20. VII.

KOPER

18.00 - 18.15 Dviganje uteži, 56 kg
18.15 - 18.25 Moderni peterboji, sabljanje
18.25 - 19.15 Telovadba, pr. vaje - Z
19.15 - 19.40 Boks, KV
19.40 - 20.20 Igre
20.20 - 20.35 Jadranje
20.35 - 20.50 Streljanje
20.50 - 23.45 Košarka - UNILATERAL
23.45 - 0.15 Odbojka - Nogomet
0.15 - 1.00 Telovadba pr. vaje M
1.00 - 2.00 Plavanje

RAI

12.00 - 13.00 pregled - Rim (1.)
13.30 - 16.00 pregled - Montreal (1.)
22.30 - 2.00 pregled in neposredni prenos (1.)

LJUBLJANA

18.25 - 18.55 pregled OI
22.50 - 2.00 igre, gimnastika, plavanje

Prispevajte za

DIJASKO MATICO

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

Olimpijska vas v Montrealu ima sicer nekoliko nenavadno, vendar pa sodobno in funkcionalno obliko

NEPRIČAKOVANA ODLOČITEV

EGIPT OSTANE

Po mnenju Egipčanov je «šport neodvisna organizacija»

Kmalu po zaključku olimpijske otvoritvene slovesnosti je prišlo do povsem nepričakovane odločitve vodstva reprezentance Egipta. Čeprav se ta država (enako kot večina ostalih afriških držav) ne udeležila slovesnosti odprtja iger, je vodstvo olimpijske ekipe Egipta nato sporočilo, da se mimohoda sicer ni udeležilo iz solidarnosti do ostalih afriških držav, ki so sklenile odstopiti, vendar pa se bodo zdaj Egipčani udeležili vseh tekmovalnih. Vodja egiptovskih športnikov Abdel Aziz el Shafai je osebnostno telefoniral ministrskemu predsedniku Egipta Mamoudu Salamu, kateremu je dejal, da je egiptovski olimpijski odbor neodvisna organizacija, ki mora sam odločati o tem, ali naj njegovi športniki nastopajo ali ne. Ministrski predsednik se je s takim stališčem strinjal, ter je pristal na to, da se Egipt regularno udeležijo olimpijskih tekmovalnih.

Trenutno ne kaže, da bi se s katerega drugega afriške država umaknila iz Montreala. Sedem držav je uradno najavilo svoj odstop (Čad, Zaire, Gana, Etiopija, Kenija, Nigerija in Zambija), delegati Ugande, Toga, Alžirije, Iraka (ki sicer ni afriška država) in Libije pa so le najavili namen, da se njihove ekipe umaknejo z iger, vendar nato niso več podvzeli nobenih uradnih korakov. Med «neodločnimi» državami so Visoka Volta, Srednjeafriška republika, Niger in Sudan.

Sklep, da se Egipt ne umakne z iger, je danes potrdil tudi kairski radio.

Upi za

Latinsko Ameriko

MONTREAL, 19. — Latinskoameriški atletski se obetajo uspehi. Brazilci Joao de Oliveira je baje vsak dan boljši in računa na zelo dober rezultat. Njegov trener je bil previden in ni zagotavljal zmage, predvidel pa je rezultat okoli 17,40 m.

Kubanci so medtem sporočili, da bo njihov najboljši tekač Alberto Juantorena nastopil na 400 in 800 m. Tekel bo tudi v štafeti 4x400 m. Na obeh proгах ima Juantorena lepe možnosti za zmago. Posebno močan naj bi bil predvsem na krajši razdalji.

Drugi Kubanec Silvio Leonard bo gotovo nastopil v teku na 100 m. Pred dnevi se je Leonard nerodno

ranil s črepinami steklenice, zadel pa ni tako resna kot se je prvotno mislilo.

Plavalna ekipa NDR je izgubila enega izmed svojih adutov: udeležbenega je namreč odpovedala štafeta 4x100 m mešano, ker se je Wolfram Sperling, specialist v prsnem plavanju, poškodoval, drugi najoljšeji predstavnik NDR v tej disciplini, Gregor Arndt, pa je nekoliko slabši, da bi ekipa ne imela nobene možnosti, da se uvrsti med prve.

Prva hladna prla za sicer ogromno varnostno napravo v olimpijskem naselju. Mladi Kanadčan Douglas Donovan je kot dokaz pomanjkljivosti celotne organizacije uspel prenesti v naselje samo «skrivnostni zavojček» in s tem spraviti v začetni predpostavljene funkcije. Policija je na to reagirala precej. Športno: domislek je sprejela v svoje vrste, da pomaga pri odstranjevanju morebitnih vrzeli v varnostni mreži.

DANAŠNJI SPORED

Veslanje: repesaži, moški

Košarka: moška in ženska srečanja

Boks: izločilna srečanja

Kolesarstvo: kvalifikacije; 1000 m na kromometer, finale

Sabljanje: kvalifikacije

Nogomet: štiri tekme

Telovadba: proste vaje, moški

Dviganje uteži: kateg. 60 kg, skupini A in B

Hokej na travi: srečanja A in B skupin

Rokoborba: (grško-romska)

Plavanje: 400 prosto ženske, izločilne skupine; 100 metuljeve moški, izločilna skupina; 100 hrbtno ženske, izločilna skupina; 100 metuljeve moški, polfinale; 1500 prosto moški, finale; 400 prosto ženske, finale; 100 prsno moški finale; 100 hrbtno ženske, polfinale.

Skoki: deska, ženske, finale

Streljanje: (streljanje)

Odbojka: moška in ženska srečanja (skupina B)

Jadranje: druga regata na Ontarijskem jezeru

Vaterpolo: kvalifikacije (Jugoslavija - Italija 19:30)

KOLESTARSTVO

V NEDELJO V PARIZU

Zaključek «Toura» brez presenečenj: zmagal je Belgijec Lucien Van Impe

Zadnji poletapi sta osvojila Maertens in Karstens - Italijani niso izpolnili pričakovanj - Dirka je bila letos borbeno in zanimiva

PARIZ, 19. — Kot je bilo predvideno je Belgijec Lucien Van Impe osvojil letošnji «Tour».

V zadnji etapi pa se je najbolje izkazal Nizozemec Karstens.

Van Impe je osvojil 63. «Tour» povsem zaslužen. Odkar se je povzpela na prvo mesto skupne lestvice je bila njegova prednost vedno tako, da ga dejansko nikoli ni nihče neposredno ogrožal. V gorških etapah je nato svoj naskok uspešno utrdil in tako že več dni pred zaključkom te dirke ni bilo nobenega dvoma o tem, da mu zmage skoraj gotovo ne bo moglo odvzeti. Njegovi edini potencialni nasprotniki je bil Nizozemec Zoetemelk, toda Van Impe je skrbno varoval svoj naskok in ni dopuščal presenečenj.

V začetku «Toura» je kazalo, da se bo letos uveljavil mladi Maertens. Toda po nekaj etapah se je izkazalo, da to še ni dovolj zrel tekmovalnik in se je zato moral zadovoljiti s slabšo uvrstitvijo.

Francoski so mnogo upov polagali na lanskega zmagovalca Theveneta. Mož pa že od začetka ni bil v dobri formi. Izkazalo se je, da svojega lanskega podviga ne bo mogel ponoviti, to pa ne samo zaradi let, ampak tudi ker v drugi polovici tekmovalja ni bil pri najboljšem zdravstvenem stanju in je nato celo odstopil.

Italijanski tekmovalci so razočarani. Ljubitelji kolesarstva v Italiji so od njih pričakovali precej več. Battaglin in Barancelli, ki sta bila med glavnimi orodji «azzurrov», sta odstopila. Bertoglio pa je odpravil prav v ključnih trenutkih dirke.

Za letošnji «Tour» je značilno, da na njem dejansko ni bilo velikih imen, kot so Merckx, De Vlaeminck, Geminiani in drugi. Kljub temu pa lahko rečemo, da je bil zanimiv, borben in napet.

V zadnjem dnevu so tekmovalci opravili dve poletapi: prvo na kromometer, ki je merila 6 km je osvojil Maertens, drugo pa Karstens.

Lestvica zadnje etape:

1. Karstens (Niz.), ki je prevozil 90 km dolgo progo v 1.58'48" s p.h. 45,080 km na uro.

2. Maertens (Bel.)

3. Gavazzi (It.)

4. Delepine (Fr.)

5. Teirlinck (Bel.)

6. Van den Slagmolen (Bel.)

7. Vianen (Niz.)

8. Esclassan (Fr.)

9. Mintkiewicz (Fr.)

10. Osler (It.)

Končna skupna lestvica

1. Van Impe (Bel.), ki je prevozil 4.450 km dolgo progo v skupnem času 116.22'23".

2. Zoetemelk (Niz.) po 4'14"

3. Poulidor (Fr.) 12'8"

4. Delisle (Fr.) 12'17"

5. Riccomi (It.) 12'39"

6. Galdos (Sp.) 14'50"

BRANDS HATCH, 19. — Britanec Hunt je osvojil veliko avtomobilsko nagrado Angleže, na skupni lestvici za naslov svetovnega prvaka formule ena pa vodi še vedno Avstrijec Lauda.

Dirka se je začela z nesrečo, ki bi se lahko končala tragično, vendar pa ni povzročila hujskih posledic. Med seboj je namreč takoj po startu trčilo kar šest vozil. Čeprav je bil položaj na progi izredno nevaren, pa vendar ni utrpel noben pilot poškodbe, z izjemo Hunta, ki si je nekoliko zvil zaprtež.

Organizatorji so dirko takoj prekinili in prišlo je do manjše zmešnjave. Start tekmovalca so namreč sklenili ponoviti, vendar pa niso dovolili ponovno startati tistim tekmovalcem, ki niso opravili celotnega prvega kroga, to pa so bili Hunt, Regazzoni in Lafitte. Prizadele avtomobilske hiše so, seveda, ostro protestirale in po krajšem pregovarjanju so organizatorji svojo odločitev «pogojno» spremenili.

Tako so se na ponovnem startu pojavila vsa vozila. Takoj je prevzel vodstvo Lauda, ki si je priboril kakih 200 m naskoka in je ostal v ospredju približno do polovice tekmovalja. Nato pa je vodstvo prevzel Hunt in ga do konca dirke ni več prepuštil nikomur.

LESTVICA DIRKE:

1. Hunt na mešanu s povprečno hitrostjo 115,190 km na uro.

2. Lauda na ferrariju

3. Scheckter na tyrellu

4. Watson na penskeju

5. Pryce na shadowu

6. Jones na surteesu

7. Fittipaldi na copersucaru

8. Ertl na heskethu

9. Pace na brabham-alfaromeu

10. Jarier na shadowu

Od 26 vozil, ki so startala, jih je samo deset prispelo do cilja.

LESTVICA za svetovno prvenstvo je po devetih vožnjah taka:

1. Lauda (Av.) 58

2. Hunt (VB) 29

3. Scheckter (J. Af.) 29

4. Depailler (Fr.) 26

5. Regazzoni (Švi.) 16

6. Mass (ZRN) in Lafitte (Fr.) 10

TAKOŠTIP

1. — 1. Special 1

2. — 1. Cinadro 2

3. — 1. Mostar X

4. — 1. Dariole 2

5. — 1. Diavolone 1

6. — 1. Trotatore 2

7. — 1. Fortino 2

8. — 1. Tindouf 1

9. — 1. Faloppa 1

10. — 1. Arbat 1

11. — 1. Nettuno 2

12. — 1. Crinto X

KVOTIF

12 — 12.919.717 t

11 — 423.50 t

10 — 25.900 t

TENIS

POKAL SOISBAULT

Mima in tovarišice

na šestem mestu

PARIZ, 19. — Mlade jugoslovanske teniške igralke so na tekmovalni za pokal Soisbault za tekmovalke pod 21. letom v Parizu osvojile šesto mesto med osmimi ekipami.

KOLESTARSTVO

V NEDELJO V PARIZU

Zaključek «Toura» brez presenečenj: zmagal je Belgijec Lucien Van Impe

Zadnji poletapi sta osvojila Maertens in Karstens - Italijani niso izpolnili pričakovanj - Dirka je bila letos borbeno in zanimiva

PARIZ, 19. — Kot je bilo predvideno je Belgijec Lucien Van Impe osvojil letošnji «Tour».

V zadnji etapi pa se je najbolje izkazal Nizozemec Karstens.

Van Impe je osvojil 63. «Tour» povsem zaslužen. Odkar se je povzpela na prvo mesto skupne lestvice je bila njegova prednost vedno tako, da ga dejansko nikoli ni nihče neposredno ogrožal. V gorških etapah je nato svoj naskok uspešno utrdil in tako že več dni pred zaključkom te dirke ni bilo nobenega dvoma o tem, da mu zmage skoraj gotovo ne bo moglo odvzeti. Njegovi edini potencialni nasprotniki je bil Nizozemec Zoetemelk, toda Van Impe je skrbno varoval svoj naskok in ni dopuščal presenečenj.

V začetku «Toura» je kazalo, da se bo letos uveljavil mladi Maertens. Toda po nekaj etapah se je izkazalo, da to še ni dovolj zrel tekmovalnik in se je zato moral zadovoljiti s slabšo uvrstitvijo.

Francoski so mnogo upov polagali na lanskega zmagovalca Theveneta. Mož pa že od začetka ni bil v dobri formi. Izkazalo se je, da svojega lanskega podviga ne bo mogel ponoviti, to pa ne samo zaradi let, ampak tudi ker v drugi polovici tekmovalja ni bil pri najboljšem zdravstvenem stanju in je nato celo odstopil.

Italijanski tekmovalci so razočarani. Ljubitelji kolesarstva v Italiji so od njih pričakovali precej več. Battaglin in Barancelli, ki sta bila med glavnimi orodji «azzurrov», sta odstopila. Bertoglio pa je odpravil prav v ključnih trenutkih dirke.

Za letošnji «Tour» je značilno, da na njem dejansko ni bilo velikih imen, kot so Merckx, De Vlaeminck, Geminiani in drugi. Kljub temu pa lahko rečemo, da je bil zanimiv, borben in napet.

V zadnjem dnevu so tekmovalci opravili dve poletapi: prvo na kromometer, ki je merila 6 km je osvojil Maertens, drugo pa Karstens.

Lestvica zadnje etape:

1. Karstens (Niz.), ki je prevozil 90 km dolgo progo v 1.58'48" s p.h. 45,080 km na uro.

2. Maertens (Bel.)

3. Gavazzi (It.)

4. Delepine (Fr.)

5. Teirlinck (Bel.)

6. Van den Slagmolen (Bel.)

7. Vianen (Niz.)

8. Esclassan (Fr.)

9. Mintkiewicz (Fr.)

10. Osler (It.)

Končna skupna lestvica

1. Van Impe (Bel.), ki je prevozil 4.450 km dolgo progo v skupnem času 116.22'23".

2. Zoetemelk (Niz.) po 4'14"

3. Poulidor (Fr.) 12'8"

4. Delisle (Fr.) 12'17"

Uredništvo, uprava, oglašni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6 PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica
Narocina
Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82 - 57 23
Mesečno 2.100 lir — vnaprej plačano celoletna 20.500 lir. Letna naročnina
za izmenjavo 31.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFJRJ številka 2,50 din, ob nedeljah 3.— din, za zasebnike mesečno 30.—
letno 300.— din, za organizacije in podjetja mesečno 40.—, letno 400.— din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFJRJ Ziro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana,
Gradišče 10/II nad. telefon 22207
Oglasni Trgovski 1 modulus (širina 1 stolpec, višina 43 mm) ob de-
lavnih 13.000, ob praznikih 15.000.
Finančno-upravni 500, legalni 500, osmrtnice in sozljaja 250 lir za mm višine
v širini 1 stolpca. Mali oglasi 100 lir beseda. IVA 12%. Oglasi za tržsko in
gorsko pokrajino se naročajo pri oglašnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih
pokrajini Italije pri SPL.

20. julija 1976

Odgovorni urednik Gorazd Vesel

Izdaja in tiska ZTT - Trst

OB OKREPITVI SIRSKIH OBOROŽENIH SIL V LIBANONU

Srditi boji pri Tripolisu in okoli taborišča Tal Zaatar

Amerikanci pripravljajo konvoj za evakuacijo tujcev - Poziv predsednika Frandzieja

BEJRUT, 19. — Do posamičnih strelnih spopadov med naprednjaki in Palestinci na eni strani ter sirske sil na drugi je prišlo v prvih jutranjih urah na področju mesta Sofar. Prav tedaj so začele prihajati močne sirske okrepitve na hribovitem področju osrednjega Libanona. Tako po vesteh iz naprednih, kakor tudi konservativnih krogov, so Sirci pripeljali na področje Sofar, kakih 20 km vzhodno od Bejruta, sveže čete in v njih tudi nekaj trideset oklepnih vozil, metalce raket in težko topništvo. Vse te okrepitve so namestili med mestom Sofar ter oporiščem prednapredkov pri Aintourah, kakih deset kilometrov proti severu.

Medtem se nadaljujejo boji okoli palestinskega taborišča Tal Zaatar v bližini okolice Bejruta. Danes je prišlo do spopadov med oklepnimi vozili dveh libanonskih vojskujočih sil nasprotih sil v bližini mesta Kian, v neposredni bližini južno od Tal Zaatar.

Boji se medtem nadaljujejo na južni periferiji mesta Tripolis, ki je drugo največje mesto v Libanonu. Tu se naprednjaki in Palestinci upirajo povečanemu pritisku krščanskih sil ob podpori Sircev, ki kar naprej bijejo s svojim topništvom vasi na severni meji mesta.

Zabeležiti je še treba, da je 3-man Mussa Sadre, ki je predsednik vrhovnega islamskega sveta, naslovil poziv borcem, Arabski zvezi ter Mednarodnemu rdečemu križu, da bi prišlo do krajšega premirja za evakuacijo iz Tal Zaatar kakih deset tisočev žensk in otrok, ki so sedaj v težkem položaju sredi silovitih bojov.

Negotovost položaja v Bejrutu je narekovala Amerikancem, da pospešijo priprave za organizacijo konvoja beguncev, ki bi po predvidevanjih ameriškega veleposlaništva moral odpotovati jutri iz zahodnega dela mesta v smeri proti Damasku. Doslej je za odhod prijavilo 347 tujcev, a med njimi 125 ameriških državljanov. Ameriško veleposlaništvo ni pojasnilo, katero pot bo konvoj ubral, in sicer zaradi varnostnih razlogov. Sporočili so samo, da konvoj ne bo potoval skozi področje pri mestu Sofar, ker tam razsajajo najhujši boji, čeprav gre za najkrajšo pot proti Damasku, se pravi po avtocesti Bejrut - Damask.

Radio Amicit, ki je pod nazorstvom libanonskega predsednika Sulejmana Frandzieja je objavil po-

ziv predsednika republike arabskim poglavarjem, ki so se sestali v Geddi. Frandzie pravi v svojem pozivu na arabske poglavarje, naj preprečijo libijski poseg v Libanonu. Po njegovem mnenju se je libijski ministri predsednik Zalud, ki je bil poslan v Libanonu kot posrednik, obvezal, da bo delal v korist palestinske - napredne koalicije ter je pristavil, da se je Libija obvezala da bo to koalicijo podpirala z denarjem, oborožitvijo in ljudmi. V svojem pozivu Frandzie trdi, da Libiji deluje v Libanonu to kar so že napravili v Egiptu in Sudanu.

Po mnenju libanonskega predsednika Palestinci skušajo vsiliti v Libanonu svojo nadoblast, namesto da bi se bojevali za svojo domovino. Po njegovem mnenju so se Palestinci uprli sirskega vojskemu posegu, ker so se bali prihoda arabskih, ali pa mednarodnih oboroženih sil, ki bi jim preprečile, da bi ravnali v Libanonu po svoji volji. Frandzie meni, da se palestinski vprašanje lahko reši s porazditvijo Palestincev po raznih arabskih državah.

2 milijardi dolarjev za Egipt
KAIRO, 19. — Štiri arabske države so se obvezale, da bodo posredovale Egiptu dve milijardi dolarjev za financiranje egiptovskega 5-letnega razvojnega načrta.

Protokol so podpisali ministri za finance Saudove Arabije, Kuvaits, Katar ter Združeni arabski emirati. Sopodpisnik je tudi Egipt, ki je deležen te pomoči. Sklad dveh milijard dolarjev bodo prizadete države posredovale «Zalivski organizaciji za razvoj Egipta», ki jo bodo naložili ustanovili.

Pred časom je Egipt zaprosil arabske države, naj mu nakažejo 20 milijonov dolarjev kot prispevek za razvojni načrt. Ta predvideva skupno vsoto 20 milijard dolarjev.

Sklep, ki so ga sprejeli na sestanku je omenjenih štirih ministrov ter egiptovskega predstavnika, predvideva torej desetodstotni prispevek za celoten načrt. Egiptovsko časopisje ni sicer glasilo in javno izrazilo svojega nezadovoljstva, čeprav je čutili, da smatrajo arabski prispevek za nezadovoljivo.

Egiptovsko gospodarstvo se nahaja sedaj v precejšnjih težavah. Vla-

dniki Enajst oseb je našlo zatočišče pod kosatimi vejami stare buke, to pa jim je bilo usodno.

Naenkrat — tako ve povedati starejši kmet, ki je tisti trenutek zajemal z vedrom vodo iz vodnjaka nedaleč od buke — je zatreskalo in neznanca sila me je dobesedno tresčila več metrov od vodnjaka. Pogledal sem proti drevesu, kjer se je nekoliko poprej v krogu postrojila enajstera oseb in okamenel od groze: ljudje so ležali ne gibno pod razkošnim vejevjem, le dva človeka sta se rahlo premikala.

V nadmorski višini 1.100 m je tako našlo nesluteno smrt devet ljudi, to so 42-letni Sandro Necci, njegova žena, 41-letna Giuseppe Cecchetti, 18-letni Mario Morelli, 20-letni Patrizio Ceccherini, 41-letna Maria Bruni z 11-letnim sinom Patriziom Cincinellijem, 22-letni Gaetano Rosati, 19-letni Claudio Sereni in 63-letni Eugenio Sacchini. Prvih osem je bilo iz Subbianja in bližnje okolice, Sacchini pa je bil rojen v kraju Castiglione Firciochi ter je bival v Arezzu. Od devetih žrtve jih je bilo osem na mestu mrtvih; Patrizia Cincinellija so se živega prepeljali v bolnišnico «Boschi» v Subbianu ter ga skusali še poprej spraviti k zavesti z umetnim dihanjem, vendar vse to ni pomagalo, saj je izdihnil kmalu po sprejemu v bolnišnico.

Kdor je videl trupla nesrečnih, pravi, da se žrtve po vsej verjetnosti že zavedle niso, kaj se z njimi dogaja. Na obrazih jim ni videti izraza strahu ali groze, temveč so jim poteze ostale sproščene, kot bi morda izdihnili kar v snu.

Kakor rečeno, sta se pred strelo (nekateri očividno zatrjujejo, da je šlo kar za dve strelji hkrati) rešila le dva člana skupine, ki se je zatekla pod drevo. To sta komaj 9-letni Salvo Necci in pa Domenico Donati, ki mu je 49 let. Ko so ju sprejeli v bolnišnico, je kazalo, da je njuno stanje brezupno, toda natančnejši pregled je pokazal, da jima ni bilo hudega in v resnici se je njuno zdravstveno stanje sedaj že znatno izboljšalo.

Tragedijo in tragediji pomeni dejstvo, da je mali Salvo pod bukvijo izgubil tako mater kot očeta. Tega mu je usmiljenja v bolnišnici se niso povedali, seveda pa bo za bridsko resnico prej ali slej le moral zvedeti. Malega Salva je strela le opazila po nogi in ga laže oklepala, to pa zato, ker ga je očče meklo, pred treskom udobno nastelil nekaj metrov vstran — deček je namreč zaspal. Salva je v bolnišnici in intervjuu novinar italijanske televizije, ki mu je mali nasmejanega obraz poveljal, da se bolje počuti, le noga, ki jo je opazila strela, ga še moti. Marsikomu, ki je prek maza legla ekrana sledil intervjuju, se je utrnula solza ob misli, da je Salvo sedaj sirota.

Krajevne oblasti so skupno z vodstvi partizanskih združenj izdale letak, v katerem so razglasile javno žalovanje za žrtvami, katerih spominu se je v mrtvašnici poklonila že velika množica. Notranji minister Cossiga je poslal županom Subbianja, Castiglione Firciochia in Arezza sožal- ne brzojavke.

Žrtve strela je postal tudi kmečki delavec Adolfo Frittelli, ki mu je bilo 54 let. Med spravljanjem senu v neposredni okolici kraja Maestrello di Perugia v pokrajini Perugia, je strela zadela voz, ob katerem je stal Frittelli in nesrečneža na mestu ubila.

Pred pristankom
(Nadaljevanje s 4. strani)

nijo pred ultravijoličnimi sončnimi žarki.

Ako obstaja življenje na Marsu, večina znanstvenikov, ki delajo pri «Vikingu» meni nasprotno,

Takšno je bilo prizorišče tragedije v planinah nad Arezzom, potem ko je strela tresčila v kosato bukev in ubila devet oseb. Usmiljene roke so v pričakovanju rešilcev zasloni pokrile trupla (Telefoto ANSA)

STRAHOVITA NESREČA SE JE PRIPETILA V NEDELJO NAD AREZZOM

Danes pokopljejo udeležence partizanskega shoda, ki jih je v planinah ubila strela

Krajevne oblasti in partizanske organizacije proglasile javno žalovanje - Sožal- na brzojavka notranjega ministra Cossiga - Strela ubila tudi kmeta pri Perugii

znali. Enajst oseb je našlo zatočišče pod kosatimi vejami stare buke, to pa jim je bilo usodno.

Naenkrat — tako ve povedati starejši kmet, ki je tisti trenutek zajemal z vedrom vodo iz vodnjaka nedaleč od buke — je zatreskalo in neznanca sila me je dobesedno tresčila več metrov od vodnjaka. Pogledal sem proti drevesu, kjer se je nekoliko poprej v krogu postrojila enajstera oseb in okamenel od groze: ljudje so ležali ne gibno pod razkošnim vejevjem, le dva človeka sta se rahlo premikala.

V nadmorski višini 1.100 m je tako našlo nesluteno smrt devet ljudi, to so 42-letni Sandro Necci, njegova žena, 41-letna Giuseppe Cecchetti, 18-letni Mario Morelli, 20-letni Patrizio Ceccherini, 41-letna Maria Bruni z 11-letnim sinom Patriziom Cincinellijem, 22-letni Gaetano Rosati, 19-letni Claudio Sereni in 63-letni Eugenio Sacchini. Prvih osem je bilo iz Subbianja in bližnje okolice, Sacchini pa je bil rojen v kraju Castiglione Firciochi ter je bival v Arezzu. Od devetih žrtve jih je bilo osem na mestu mrtvih; Patrizia Cincinellija so se živega prepeljali v bolnišnico «Boschi» v Subbianu ter ga skusali še poprej spraviti k zavesti z umetnim dihanjem, vendar vse to ni pomagalo, saj je izdihnil kmalu po sprejemu v bolnišnico.

Kdor je videl trupla nesrečnih, pravi, da se žrtve po vsej verjetnosti že zavedle niso, kaj se z njimi dogaja. Na obrazih jim ni videti izraza strahu ali groze, temveč so jim poteze ostale sproščene, kot bi morda izdihnili kar v snu.

Kakor rečeno, sta se pred strelo (nekateri očividno zatrjujejo, da je šlo kar za dve strelji hkrati) rešila le dva člana skupine, ki se je zatekla pod drevo. To sta komaj 9-letni Salvo Necci in pa Domenico Donati, ki mu je 49 let. Ko so ju sprejeli v bolnišnico, je kazalo, da je njuno stanje brezupno, toda natančnejši pregled je pokazal, da jima ni bilo hudega in v resnici se je njuno zdravstveno stanje sedaj že znatno izboljšalo.

Tragedijo in tragediji pomeni dejstvo, da je mali Salvo pod bukvijo izgubil tako mater kot očeta. Tega mu je usmiljenja v bolnišnici se niso povedali, seveda pa bo za bridsko resnico prej ali slej le moral zvedeti. Malega Salva je strela le opazila po nogi in ga laže oklepala, to pa zato, ker ga je očče meklo, pred treskom udobno nastelil nekaj metrov vstran — deček je namreč zaspal. Salva je v bolnišnici in intervjuu novinar italijanske televizije, ki mu je mali nasmejanega obraz poveljal, da se bolje počuti, le noga, ki jo je opazila strela, ga še moti. Marsikomu, ki je prek maza legla ekrana sledil intervjuju, se je utrnula solza ob misli, da je Salvo sedaj sirota.

Krajevne oblasti so skupno z vodstvi partizanskih združenj izdale letak, v katerem so razglasile javno žalovanje za žrtvami, katerih spominu se je v mrtvašnici poklonila že velika množica. Notranji minister Cossiga je poslal županom Subbianja, Castiglione Firciochia in Arezza sožal- ne brzojavke.

Žrtve strela je postal tudi kmečki delavec Adolfo Frittelli, ki mu je bilo 54 let. Med spravljanjem senu v neposredni okolici kraja Maestrello di Perugia v pokrajini Perugia, je strela zadela voz, ob katerem je stal Frittelli in nesrečneža na mestu ubila.

Pred pristankom
(Nadaljevanje s 4. strani)

nijo pred ultravijoličnimi sončnimi žarki.

Ako obstaja življenje na Marsu, večina znanstvenikov, ki delajo pri «Vikingu» meni nasprotno,

da življenje na Marsu lahko obstaja le v obliki manjših trdih organizmov, ki pa imajo take dimenzije, da bi jih vikongove kame- mere ne mogle izslediti. Prav za- to so pripravili na sonci izreden biološki laboratorij. Osem dni po pristanku (medtem ko sonda ana- lizirala podnebje in seizmologijo tega planeta ter napravila prve barvne posnetke), bo začel delo- vati izredno dobro zamišljen in pripravljen laboratorij. Močna lo- pata bo kopala tla ter spravila material na viking. V laboratoriju ga bodo avtomatske naprave spravi- le v tri različne celice. Z radioak- tivnimi snovmi in drugimi naprava- mi bo laboratorij skušal poiskati v vzorcih izkopanin, če so v njih dokazi o obstoju živih organizmov.

Zaradi zapletenosti eksperi- mentov in zaradi dolgega časa, ki bo potreben, da se obdelajo podatki, bo preteklo vsaj nekaj tednov preden bodo znani rezul-

tati vseh teh testov. Če bi se zgodilo, da bi bili testi na «Vikingu 1» in «Vikingu 2» negativni, potem bi vprašanje življenja na Marsu ostalo nerešeno: morda sonci nista pristali na pravilnem mestu, ali pa organizmi žive nekaj centi- metrov globlje, do koder je segla lopata? Zgoditi bi se moglo tudi, da so na Marsu taki organizmi, da jih aparature na vikingu ne bi mogle prepoznati kot procese, ki so nam domači. Če pa bi se zgo- dil, da bi bili testi pozitivni in da bi se to tudi ponovilo z nadalj- njimi eksperimenti potem bi bi- lo to, brez dvoma največje člove-ško odkritje. Če se je življenje, neodvisno od tega, ali je prepo- sto ali pa zapleteno, razvilo na planetu ki je toliko različen od Zemlje, potem bi morali priznati, da se je moralo življenje razviti tudi na številnih drugih planetih, ki krožijo okoli zvezd po vsem vesolju.

Na sestanku so proučili smernice za sestavo deželnega zakona o pravi- ci do študija, ker je država za to pooblastila deželo. Natančneje so pregledali probleme šolske po- moči v predvidevanju ukinitve šolskih patronatov, ki jih ne namera- vajo ubrati do zadnjega, a zahte- vajo ugotovitev njihove važnosti in koristnosti za družbo. S primerno spremembo sestave in ustroja bi lahko postali izvršni organi, kate- rim bi država, dežela, krajevne u- stanove in šolski okrajji poverili ti- ste šolske usluge, ki so predpostav- ka za pravico do študija. V prime- ru ukinitve pa svetujejo, da se u- porabijo izkušnje in osebe, ki so lahko koristno sodelovale v novih pogojih.

Odbornik Mizzau je izjavil, da bo ponovno preveril problem ob se- stavi zakonskega osnutka.

V OKVIRU PREISKAVE O UMORU OCCORSIA

Na domu neofašista Salemija odkrili sumljivo karabinko

Anonimen telefonski poziv: morilec naj bi se po atentatu odpeljal s taksijem v četrt Tusciano

RIM, 19. — Na domu neofašista Corrada Salemija v Ul. Erminio v mestni četrti Quadraro, kjer so funkcionarji političnega oddelka rim- ske kvesture včeraj aratirali po obtožbo nezakonite posesti orožja Anno Mario Fanelli (32 let), so pre- iškovalci odkrili med drugim kara- bino kalibra 22 z ustreznim streliv- om in več bodal. Dimevajo, da gre za orožje, s katerim naj bi se Salemi udeležil atentata na sodnika Occorsia, čeprav skuša Fanellijska dokazati, da Salemija tistega dne sploh ni bilo v mestu.

Desničarski skrajnež je v resnici izginil in Fanellijska, ki je bivala z njim več mesecev, je povedala, da ga kakšnih deset dni ni videla; sploh naj bi imel Salemi navado, da se čisto odpravi neznano kam za več časa, ne da bi o tem obvestil družico. Prizadeži je v preteklosti pogostokrat imel opravka s policijo zaradi raznovrstnih prekrškov, po- litičnemu oddelku kvesture pa je bil znan zaradi zarotniškega delovanja v okviru neofašističnega rovarjenja z rušenjem demokratične ureditve v državi. Splošno znano je, da pri- pada Salemi eni od številnih skraj- no - desničarskih izvenparlamentar- nih organizacij.

Do preiskave v njegovem stanova- nju je prišlo v sklopu splošne ak- cije za zasleditev Occorsiovih mo- rijcev, ki so jo razpredli na območ- ju četrti Tusciano in bližnjih mest- nih okrajev, ko je osrednje policij- nih razyatelstvo prejelo anonim- ni telefonski poziv nekega taksista. Slednji naj bi kmalu po umoru Oc- corsia pobral nekaj sto metrov od kraja atentata mladeniča, nakar je zaprosil voznika, da za hip ustavi vozil; med kratkim postankom na križišču med Tržaškim korzom in Ul. Nomentana (ura je bila 8.35) je mladenič tkoli ozke predal sum- ljev zavoj pajtajuša na motokiclu, na- liv pa velel taksistu, naj ga pelje do Tusciano, kjer je izstopil.

Preiskovalci pripisujejo taksisto- vim izjavam veliko važnost in dom- nevajo, da je v sumljivem zavoju, ki ga je neznanec izročil pajtajuša, bila brzostrelka, s katero je bil po- končan Occorsio. Dejstvo, da taksist ni hotel povedati lastnega imena, pa utemeljujejo z okoliščino, da se pač

boji morebitnega maščevanja.

Preiskovalni sodnik dr. Vitalone se pri raziskovanju ozadja atentata oslanja tudi na sodelovanje obveš- čevalne službe SID, ki ga sproti ob- vešča o izsledkih lastnih operacij za izsleditev morilcev. Gre za prvi pri- mer takšnega sodelovanja med o- menjeno obveščevalno službo in sod- stvom. Med pričami, ki jih je zasli- šal te dni Vitalone, je bil tudi pred- stavnik zloglasne neofašistične orga- nizacije «rosa dei venti», ki je bila vpletena v Borghesejev poskus dr- žavnega udara. Ime zaslišanca ni znano, kaže pa, da ga je Vitaloneju posredoval bivši načelnik urada D (SID) G. A. Maletti. Utrjuje se do- mneva, da bo preiskovalni sodnik v najkrajšem podpisal vrsto sodnih po- zivov v zvezi z umorom Occorsia.

Zopet sodna prijava
proti Renatu Curcio

MILAN, 19. — Preiskovalni sod- nik A. Lombardi je prijavil tukajš- njemu porotnemu sodišču sedem pristahev samozvanih rdečih brigad, ki jih obtožuje med drugim zarot- niškega delovanja, posesti orožja in poskusa umora. Gre za že znanega Renata Curcia, Nadio Mantovani, Vincenza Guagliarda, Angela Baso- neja, Giuliana Iso, Adriana Colom- ba ter Antonia Morlacchia.

Za prijavo se je Lombardi odlo- čil v zvezi z dogodki z dne 18. ja- nuarja t.l., ki so privedli do Cur- ciove aretacije. Tedaj sta bila med oboroženim spopadom z brigadistom in njegovimi tovariši ranjena dva karabinerja.

Strašne povodnji
v Mehiki

CIUDAD DE MEXICO, 19. — Strašne povodnji, ki so po silovitem deževju zajele 12 od 31 držav, ki sestavljajo Mehiko, so po deseda- njih podatkih povzročile skoraj 100 smrtnih žrtev, a več sto oseb po- grešajo, medtem ko je nad 200.000 ljudi ostalo brez strehe.

TRŽAŠKI DNEVNIK

DRUGI DEL FESTIVALA ZNANSTVENE FANTASTIKE

ZAČEL SE JE PREGLED TRŽAŠKIH ZMAGOVALCEV

V nedeljo zvečer se je v gradu na Sv. Justu začel drugi del tržaškega festivala znanstvene fantasti- ke, v katerem bo prikazanih sedem filmov, ki so prejšnja leta zmagali na tržaškem festivalu. Pobuda sa- ma na sebi bi bila zanimiva, saj je njen namen, dognati, kakšna podoba znanstvene fantastike izhaja iz tržaškega festivala in njegovih na- grad. Vendar bi tak namen zahte- val retrospektivo vseh filmov, ki so bili nagradjeni: večerov je res le sedem (sprva pa jih je bilo na- javljenih osem, do prihodnje nede- lje, ne le do sobote), toda v svo- jem konkurenčnem delu je festi- val, že privadil občinstvo na dvojni program, tako da bi bilo dovolj večerov za prikaz vseh 13 filmov, ki so doslej zmagali.

Kakšen je bil potemtakem krite- rij selekcije sedmih filmov? Ni jas- no, saj so med izbranimi, kot med neizbranimi, dela, ki so krožila na italijanskih filmskih platnih, kot ta- ka, ki so ostala neznana širšemu občinstvu. Tudi ne bi smeli govi- riti o kriteriju kvalitete, ker bi ta predpostavljala, neko novo žirijo, ne- kako ponovno ocenjevanje. Zaklju- čiti moramo torej, da prikazujejo te filme, do katerih so se organiza- torji spet uspeli dokopati, kar je precej sorazmerno dognanje: škoda je že, da pravilnik tržaškega festivala ne predvideva, kot drugi festivali pravilniki, ohranitev v festivalski kinoteki vsaj tistih filmov, ki so zmagali. Naše tolmačenje potrjuje dejstvo, da se je seznam izbranih filmov večkrat spremenil: sprva sta bila najavljena dva češka filma, od katerih je eden celo z lahkoto do- segljiv v italijanski verziji; najprej je odpadel «Kdo hoče ubiti Jessie?», namesto katerega so najavili ameri- šk «Schlock», potem pa še za prvi večer predvideni «Klara X B 1», tako da se je pregled skril na 7 filmov. Lepo bi tudi bilo, ko bi pri- kazali kak kratki film, ki je zmagal prejšnja leta; namesto tega so organizatorji prvega večera dodali nepomembni francoski kratki film Moisa Maatuka «La passion d'un femme sans coeur», za nadaljnje večere pa kratke filme, ki so jih letos že predvajali popoldne.

Retrospektiva se je torej začela s poljskim filmom Wojciecha J. Ha- sa «Sanatorium pod klepsydra», ki je zmagal leta 1974: sad precejšnje domisljije, ki jo pa, nekako zavira počasni ritem. Zal pa ne bo prika- zan film, ki je zmagal lani, ame- riško delo Saula Bassa «Phase IV», katerega še vedno pričakujemo v na- javljeni italijanski verziji.

Včeraj pa se je pregled pomaknil nazaj v festivalske začetke: odslej bodo vsi filmi v progresivnem kro- nološkem redu. Odpadel je žal pred- stavniki prvega tržaškega festivala 1963. leta, ko še ni bilo prave ži- livnosti o izsledkih lastnih operacij za izsleditev morilcev. Gre za prvi pri- mer takšnega sodelovanja med o- menjeno obveščevalno službo in sod- stvom. Med pričami, ki jih je zasli- šal te dni Vitalone, je bil tudi pred- stavnik zloglasne neofašistične orga- nizacije «rosa dei venti», ki je bila vpletena v Borghesejev poskus dr- žavnega udara. Ime zaslišanca ni znano, kaže pa, da ga je Vitaloneju posredoval bivši načelnik urada D (SID) G. A. Maletti. Utrjuje se do- mneva, da bo preiskovalni sodnik v najkrajšem podpisal vrsto sodnih po- zivov v zvezi z umorom Occorsia.

Do preiskave v njegovem stanova- nju je prišlo v sklopu splošne ak- cije za zasleditev Occorsiovih mo- rijcev, ki so jo razpredli na območ- ju četrti Tusciano in bližnjih mest- nih okrajev, ko je osrednje policij- nih razyatelstvo prejelo anonim- ni telefonski poziv nekega taksista. Slednji naj bi kmalu po umoru Oc- corsia pobral nekaj sto metrov od kraja atentata mladeniča, nakar je zaprosil voznika, da za hip ustavi vozil; med kratkim postankom na križišču med Tržaškim korzom in Ul. Nomentana (ura je bila 8.35) je mladenič tkoli ozke predal sum- ljev zavoj pajtajuša na motokiclu, na- liv pa velel taksistu, naj ga pelje do Tusciano, kjer je izstopil.

Preiskovalci pripisujejo taksisto- vim izjavam veliko važnost in dom- nevajo, da je v sumljivem zavoju, ki ga je neznanec izročil pajtajuša, bila brzostrelka, s katero je bil po- končan Occorsio. Dejstvo, da taksist ni hotel povedati lastnega imena, pa utemeljujejo z okoliščino, da se pač

contro Ercole nella valle dei guai» (1962) je parodija z mnogimi tede- njimi televizijskimi zvezdami, Ma- ria Bave «I tre volti della paura» (1963) je prava mojstrovina v treh epizodah z velikim Borisom Kar- loffom, Giacomo Gentiloma (tržaš- kega režiserja!) «Maciste e la re- gina di Samar» (1962) je originalna zmes mitologije in znanstvene fan- tastike, Uga Gregoretija «Omicron» (1964) pa je zabavna, a ne povsem prepričljiva, angažirana varietna.

V jutranji retrospektivi smo gle- dali nekaj Griffithovih filmov in De Millova «The Road to Yesterday» (1925). Odslej je program teh pred- vajanj določen s sodelovanjem gle- dalcev, ki lahko izbirajo v bogati zalogi kinoteke «Griffitha».

S. G.

Deželne norme za varnost pred onesnaženjem voda

Predsednik deželnega odbora Co- melli je 9. julija izdal okrožnico o prvih obveznostih glede odplak v zvezi z državnim zakonom št. 319, ki vsebuje norme o varnosti pred onesnaženjem voda. Norme, ki jih je predlagalo deželno odbornišvo za industrijo in trgovino, obvezujejo posostnike produktivnih podjetij, da vložijo prošnjo za pooblastilo od- plak.

Podjetja, ki so brez ustreznega pooblastila glede na zakon št. 1604 iz 8. oktobra 1931, morajo to čim- prej urediti, da ne zapadejo v ka- zenske določbe. Okrožnica, ki ure- juje tudi deželni zakon št. 19 iz leta 1971 za r.bistvo, je na vpogled v pristaniških pojavitih, na po- krajinah, na občinah, na trgovin- skih zbornicah in v združenjih vseh sektorjev.

Deželni odbornik sprejel predstavnik šolskih patronatov

Deželni odbornik za šolstvo in kulturne dejavnosti Mizzau je spre- jel deželni svet šolskih patronatov. Srečanja so se udeležili predstavi- ki šolskih konzorcijev iz Vidma Pi- cot, Molara in Vecil, iz Trsta Ales- sandri in Ulini, iz Gorice Fasolo in iz Pordenona Luddi, Milani in Durigon.

Na sestanku so proučili smernice za sestavo deželnega zakona o pravi- ci do študija, ker je država za to pooblastila deželo. Natančneje so pregledali probleme šolske po- moči v predvidevanju ukinitve šolskih patronatov, ki jih ne namera- vajo ubrati do zadnjega, a zahte- vajo ugotovitev njihove važnosti in koristnosti za družbo. S primerno spremembo sestave in ustroja bi lahko postali izvršni organi, kate- rim bi država, dežela, krajevne u- stanove in šolski okrajji poverili ti- ste šolske usluge, ki so predpostav- ka za pravico do študija. V prime- ru ukinitve pa svetujejo, da se u- porabijo izkušnje in osebe, ki so lahko koristno sodelovale v novih pogojih.

Odbornik Mizzau je izjavil, da bo ponovno preveril problem ob se- stavi zakonskega osnutka.

V OBJEMU VROČINE

Živosrebrni stolpec vztraja na pravi- vih pasjih temperaturah in ne ka- že, da bi se stanje izboljšalo, saj so vremenski preroki kar se da skeptični. Človek opazuje vremenske napovedi v upanju osvežitve, a za- man, sonce neusmiljeno pripeka. Dan za dnem opazimo večji beg iz mesta, pruge iz razbeline žele- znic, ki ga na naši obali tako pri- zobotonske družbe, v senco kosatih krošenj ali v objem valov. Še prej

pa se moramo praziti v razbeljenem avtomobilu, prenašati zastoj v pro- metu in končno poiskati primeren parkirni prostor. To pa ni lahko saj so vsi turistični kraji polni go- stov. Kolone avtomobilov se pomi- kajo preko meje iskat na istrske plaže pristega «življenjskega prostora», ki ga na naši obali tako pri- zobotonske družbe, v senco kosatih krošenj ali v objem valov. Še prej

stetel kot metrov plaže.